

Ihmeen edessä

160 vuotta vanha taulu kuvaa viisaiden miesten käyntiä Jeesus-lapsen luona. Maalaus on Porin väliaikaisen kirkon alttaritaulu. Paikka jumalanpalveluksille tarvittiin Keski-Porin kirkon rakentamisen ajaksi, kun edellinen kirkko oli 1852 palanut. Keski-Porin kirkon juhluvuosi alkaa, kirkko valmistui 150 vuotta sitten adventiksi 1863.

– Sivu 3.

20.12.2011

Hyvillä mielin jouluun

Joulun läheisyys näkyy monin tavoin kaduilla, kaupoissa, työpaikoilla ja kodeissa. Joulun läheisyys aloittaa yleensä myös keskustelun joulun merkityksestä ja viettämisestä.

Viimeisten vuosikymmenten aikana on tullut tavaksi esittää, että joulua ei juhlittaisi ollenkaan. Erityisesti itseään uskonnottomiksi kutsuvat ovat vaatineet joulun vieton poistamista esimerkiksi kouluista. Hämmäntävää ainakin itselleni näissä vaatimuksissa on ollut, että niitä perustellaan vuoden pimeimmän ajan juhlariteillä, joita suomalaiset esi-isämmekin harjoittivat tuhansia vuosia sitten omana uskontonaan. Tulee sellainen kuva, että halutaan viettää juhlaa, mutta samalla kielletäisiin toisilta suomessakin jo pitkä perinne viettää jouluna Jeesuksen Kristuksen syntymäjuhlaa.

Hämmäntävää on myös se, että näitä kieltovaatimuksia esitetään monikulttuurisuuden nimissä ja samalla vaaditaan kaikkien toimivan oman mielipiteen mukaan. Tätä samaa keskustelua käydään säännöllisesti myös pääsiäisen tienoilla.

Mielestäni kaikille olisi eduksi, että uskonnonvapauslain myönteisen lähtökohtaa uskonnon harjoittamiseen annettaisiin käytännössä toteutua ilman lähimmeisten elämäntapojen kokeilua.

Hyvä asia on se, että meistä ihmisistä riippumatta ensimmäinen joulu tuli ja samoin kaikki siitä seuraavat joulut. Ensi joulunakin saamme juhlaa Jumalan ihmisrakkaudesta ja sen julkittua seimen lapsessa. Tähän meillä on täysi oikeus. Saamme iloita joulun juhlasta hyvillä mielin.

Hyvää Vapahtajan syntymäjuhlaa jokaiselle!

Kari Erkkola
päätoimittaja
kari.erkkola@evl.fi

s u o j a t i e

Joulu saapuu jokaiselle

Tavattessani ihmisiä näin joulun alla, kyselen heiltä heidän joulunviettopaikkaan. Yleensä he kertovat niistä mielellään.

Joku aloittaa jouluvalmistelut jo hyvissä ajoin syksyllä, ettei sitten tule kiire joulun alla. Joku toinen jättää jouluvalmistelut viime tipaan. Paistetaan torttujen ja pipareiden, tehdään lauantu-, porkkana- ja maksalaatikoita. Hankitaan joululahjoja ja lähetetään joulukortteja. Siivotaan ja koristellaan koti joulukuntoon.

Joulu-aatto on sitten asia erikseen. Kuka keittää riisipuuron aamulla mangleineen, kuka paistaa kinkun ja koristelee kuusen. Sukulaissakäydään tervehdyskäynnillä ja sitten hiljennetään joulurauhan julistusta kuuntelemaan. Kirkossa on tapana käydä joko joulu-aaton hartaudessa tai jouluaamun jumalanpalveluksessa. Hautausmaallakin pitäisi ehtiä käymään, se kun on niin kaunis kynttilöineen ja lyhtyineen ilta-hämärässä.

Moni haluaa viettää joulun omissa rauhassa, hiljaisuudessa. Onhan joulu nimenomaan rauhan ja rakkauden juhla.

Jouluun tuntuu kertyvän paljon paineita, usein kylläkin ympäristön aiheuttamia.

Aina joulunvietto ei sujukaan suunnitelmien mukaan. Joskus se saattaa muuttua yllättäen aivan toisenlaiseksi, kuin alun perin oli suunniteltu. Voi tulla sairautta, kuolemaakin, tai joku voi joutua viettämään joulun sairaalassa, tai muussa laitoksessa. Voi tulla eroja ja ihmissuhdeongelmia, taloudellisia huolia, jne. Eihän se ensimmäinen joulukaan tainnut mennä ihan ihmisten tekemien suunnitelmien mukaan...

Kaikesta huolimatta Joulu saapuu jokaiselle, olipa sitten yksin tai toisten seurassa, olipa sitten kotona tai laitoksessa. Joulun sanoma on kaikille yhteinen: Jeesus, Vapahtajamme, syntyi jouluyönä. Lupaukset täyttivät. Pyritään vaalimaan tätä rauhan ja rakkauden sanomaa kaiken touhun ja kiireenkin keskellä ja siellä, missä itse kukin olemme ja liikumme.

Itse vietän ensimmäistä kertaa joulua ulko-mailla. Kyllä se joulu varmasti sinnekin saapuu...

Jumalan siunaama joulunaika kaikille!

LEA RANTAMAA
KESKI-PORIN SEURAKUNNAN DIAKONISSA

Raino Salmijärvi

Moni haluaa viettää joulun hiljaisuudessa.

"Piparin tuoksua, tonttujen juoksua, siinäkö joulu on?"

Kiirettä, huisketta, salaisuuskuisketta, siinäkö joulu on?"

Joulu saapuu jokaiselle, lapselle ja aikuiselle.

Sydämiimme joulun lahja

seimen luona annetaan."

i k k u n a p e n k k i

Toteutunut unelma

Amutoimiini kuuluu kahvin jälkeen kisan harjaus. Harjaussessio huipentuu herkkunapsujen antamiseen. Ali-kissa rakastaa Dreamies-napsuja.

Dreamies. Unelmia. Jään miettimään omiani. En tiedä, milloin se syntyi. Syntykö pyhäkoulussa, ala-asteen uskontotunnil-la, Lasilan kirkossa joulun aikaan vai yliopis-tossa historiaa opiskellessani? Unelma siitä, että joskus saisin olla jouluaattona Betlehe-missä!

Kaksi vuotta sitten toteutin unelmani yhdessä mieheni kanssa. Varasimme omatoimi-sesti lennot ja hotellin Jerusalemissa. Vink-kejä matkaan sain Helena Karhulta ja Hanna Lindbergiltä, ja paikan päällä sattumalta myös Hanna Salomäeltä, nykyiseltä Kirkon tutki-muskeskuksen johtajalta. Hän asui tuolloin Betlehemissä ja työskenteli Kirkkojen maail-manneuvoston lähettämänä ihmisoikeustark-kailijana Palestiinan itsehallintoalueen ja Isra-elin rajavyöhykkeellä.

Joulu-aatto valkeni kauniina Jerusalemis-sa. Luin ääneen jouluevankeliumin ja totesin

sitten veikeästi miehelleni: "Lähtekäämme nyt Betleheemiin."

Kävelimme passit mukana vanhan kaupungin muurin sivustaa Damaskus-portil-le, josta meitä oli neuvottu ottamaan taksi. So-vimme hinnaksi noin 25 euroa ja matka arabi-taksin kyydissä alkoi. Imimme itseemme mai-semia. Kukkulat ja vuoret olivat Jeesuksen ai-kaan näyttäneet varmaan aika samanlaisilta, tosin ilman nykyäikäistä asutusta. Paimenten keldon paikkaa arvuutelimme itseksenne. Yllätyimme, ettei taksin tarvinnut pysähtyä tarkastuspisteellä, vaan luikertelimme kapei-ta teitä ylös Betleheemiin "suoraa" reittiä. Matka ei kestänyt puolta tuntiaakaan.

Olo oli yhtä aikaa sekä epätodellinen et-tä äärimmäisen todellinen. Olimme Betlehe-missä, Jeesuksen syntymän paikassa. Aurin-ko paistoi lämpimästi. Ihmistungos ei ollut vielä kovimmillaan, koska olimme liikkeellä varhain. Jonotimme vain parikymmentä mi-nuuttia syntymäkirkon alakertaan, jossa peri-mätiedon mukaan Vapahtaja syntyi. Suitsuk-keet ja kallioon upotettu tähti syntymäpai-

Marjaana Perttula

kan merkkinä tuntuivat etäisiltä ja vieraalta meistä luterilaisista, mutta ulkona nuuhkim-me ilmaa ja hengitimme Hänen tunteensa läsnäoloa.

Joulu-aatto Betlehemissä oli unelma, joka toteutui. Näihin tunnelmiin ja näkyimiin pa-laan tänäkin jouluna, kiitollisin mielin.

MARJAANA PERTTULA
KIRJOITTAJA ON VAPAA TOIMITTAJA,
KIRKOLIIKKOKOUSESTAJA JA
KIRKKOHALLITUKSEN TÄYSISTUNNON JÄSEN

Porin Kirkkosanomamat

Julkaisija: Porin evankelis-luterilainen seurakuntayhtymä. **Päätoimittaja:** Kari Erkkola. **Toimitussihteeri:** Maija-Leena Seppälä. **Toimitusneuvosto:** Porin seurakuntien viestintä- ja neuvottelukunta. **Osoite:** Hallituskatu 9 b, 28100 Pori. **Puhelin:** 0400 309 815. **Internet:** www.porievli.fi. **Sähköposti:** tiedotus@porievli.fi. **Kustantaja:** Kustannus-Osakeyhtiö Kotimaa, PL 279, 00181 Helsinki. **Jakelu:** Itella posti oy. Jakeluhuomautukset Itellalle. **Ilmoitusmyynti:** Jaana Mehtälä, p. 040 754 4962, faksi 020 754 2343. **Yksityistilaus:** 8 euroa vuosikerta. **Seuraava numero ilmestyy 24.1.2013**

Juhlavuosi 2013

Keski-Porin kirkko valmistui 150 vuotta sitten adventiksi 1863. Porin Teljän seurakunta perustettiin 50 vuotta sitten, kirkko valmistui 1973.

Juhlavuoden merkeissä Keski-Porin kirkko on vuonna 2013 auki joka arkipäivä klo 12-15 sekä yhtenä arkipäivänä klo 16-18.

Kirkon juhlavuosi otetaan huomioon seurakunnan perustoiminnassa. Se näkyy myös Pori Organ -festivaaleilla ja Kirkkopuis-tossa soi -tapahtumassa ensi kesänä. Myös erityismissuista järjestetään, kertoo kirkkoher-ra Kari Erkkola.

Juhlavuoden musiikkisarja alkaa jo hel-mikuussa, kevätkaudella on konsertti kerran kuussa. Kesätarjonta tiivistyy urkufestivaalil-la. Sarja huipentuu syyspuolella.

Koko vuoden mittaisessa sarjassa kuul-laan ulkomaisia urkuteiteen huippuja, kuoro-ja orkesterikonsertteja sekä lisäksi koululais-konserttien sarja. Pori Organista voisi maini-ta että juhlavuoden kunniaksi Porissa vierail-lee muun muassa Cantores Minores ja festi-vaalilla julkistetaan Hans Fagiuksen soittama Keski-Porin juhlavuoden levy, kertoo urkuri Juhani Romppanen.

Juhlavuoden huipennuksena kuullaan 1. adventtisunnuntain konsertissa Juhani Haa-pasalon säveltämä Keski-Porin kirkon 150-v tilausteos, kantaatti "Iloitse tytär Siion". Sen esittävät Porin Filharmoninen Kuoro Ognian Vassilevin johdolla sekä Saara Kemppi, oboe ja Juhani Romppanen, urut.

Lasten valokuvista näyttely

Keski-Porin seurakunnan varhaiskasvatus juhlistaa 150-vuotista kirkkoajan kirkkoseik-kailuun sekä kirkon joulukuusten pukemisel-la uuteen kirkkovuoteen 2014.

Kirkkoseikkailuun kutsutaan päiväko-teja. Lapset tarkastavat kirkon kunnon kir-kon rotan apuna. Myös urkujen viritys tarkis-tetaan kanttorin kanssa. Samalla lapsille selvi-ää, mikä on kirkon rotan uusi harrastus, ker-too lapsityönjohtaja Päivi Isonokari.

Seikkailun aikana lapset valokuvaavat kirkkoa. Kuvista kootaan näyttely "150 näkö-kulmaa Keski-Porin kirkkoon", joka on esil-lä Porin pääkirjaston näyttelytilassa 29.10.-9.11.2013.

Ensi syksynä myös päiväkerholaiset osal-listuvat kirkkoseikkailuun. Tämän seikkailun aikana selvää, mitä on papin työ ja mikä on-kaan se kirkon suurin aarre.

Seurakuntalaisten iloksi lahjoitavoiteita

Porin Teljän seurakunta täyttää ensi vuonna 50 vuotta ja kirkko 40 vuotta. Juhlavuoden avajaismessu järjestetään Nuutin päivänä 13. tammikuuta klo 10 Teljän kirkossa.

Messussa kuullaan pitkäaikaisen kappal-aisen, Pertti Kymäläisen, lähtösaarna. Lisäk-si on mahdollisuus tavata monia muita Teljän seurakuntaa vuosien ja vuosikymmenten ai-kana palvelleita työntekijöitä. Avajaismessus-sa julkistetaan myös erilaiset lahjoitvoiteet. Tel-

Raino Salmijärvi

Keski-Porin kirkkoa rakennettiin vuosina 1859-1863.

Jän seurakunta toivoo lahjoja iloksi ja avuksi seurakuntalaisille. Erilaisista toiveista ker-rotaan kirkossa ja kotisivuilla, kertoo pastori Jarkko Willman.

Kaikenikäisille suunnattuja tapahtumia on pitkin vuotta. Esimerkiksi maaliskuun ensi-mäisenä viikonloppuna vietetään "Matka hal-ki Raamatun"-viikonloppua Teljän kirkossa. Maaliskuun 16. päivä on Urmas Sisäskin Ees-tiläinen messu ja huhtikuussa Yhdessä maa-ilmassa -lähetysohjelmaa. Lisäksi on luvassa nukketatteria ja gospelia.

Pääjuhla ajoittuu loppusyksyn 2013 yhtei-seen juhlaviikkoon 17.-24. marraskuuta. Se huipentuu 24.11. juhlamessuun, jossa esit-tään Taneli Kuusiston Teljän kirkon vihkiäi-siin tuomiosunnuntauille 40 vuotta sitten sä-veltämä juhlakantaatti.

Ansiomerkkejä pitkästä palveluksesta

Kultaa, hopeaa ja pronssia tasavuosisikymme-nistä. Porin evl. seurakuntien työntekijöille ja sairaalasielunhoidon tukena toimineille on myönnetty seurakuntatyön ansiomerkkejä 30, 20 ja 10 vuoden palveluksesta.

Kultainen ansiomerkki 30 vuoden palve-luksesta: toimistosiihteri Irmeli Koskinen, sii-voja Lea Lehto, toimistosiihteri Merja Leppä-nen, oppilaitostyön diakoni Leila Mansukos-ki-Hakkänen, seurakuntapastori Reija Nord-ström, lastenohjaaja Marianne Pirttilä, las-tenohjaaja Eeva Siira, diakonissa Marja-Leena Silvén ja seurakuntasiihteri Liisa Weckström.

Hopeinen ansiomerkki 20 vuoden palve-luksesta: vahtimestari-siivoja Mirjami Leino, palkanlaskija Tarja Lumme, toimistosiihteri Tuula Mahlamäki, nuorisohjaaja Raimo Tör-mälehto, ja lastenohjaaja Sari Vuorenoja.

Pronssinen ansiomerkki 10 vuoden palve-luksesta: nuorisotyönohjaaja Sinikka Hännik-kälä, diakonian viranhaltija Kristiina Johans-son, diakonissa Helena Kuusiranta, talonmies-vahtimestari Jouni Lehto, nuorisotyönohjaaja Terhi Rätty ja henkilöstösiihteri Hilikka Tom-mila.

Sairaalasielunhoidon 50-vuotisjuhlassa luovutettiin Seurakuntatyön kultainen ansio-merkki Porin seurakuntayhtymän sairaalasi-elunhoidon hyväksi tehdystä pitkäaikaisesta työstä Reetta Uusitalolle ja Kristiina Kekille. Hopeisen ansiomerkin sai Paula Taina.

Anita Savioja Vantaalle

Porin seurakuntayhtymän pitkäaikainen hal-lintopäällikkö Anita Savioja siirtyy Vantaan seurakuntien palvelukseen. Hänet on valittu Vantaan seurakuntayhtymän lakimiehen vir-kaan heinäkuusta 2013 alkaen. Hän aloittaa kuitenkin jo vuoden 2013 vuoden alusta Van-taan seurakunnissa vs. lakimiehenä.

Neulomuksia diakoniatyölle

Porin Karjaseuran käsityökerho tehtiin mar-raskuun 2012 alusta joulukuun alkuun lapasia, sukkia ja pipoja Porin seurakuntayhtymän dia-koniatyön jaksotavaksi. Seitsemän ahkeraa nais-ta teki yhteensä noin 70 paria lapasia, 60 paria sukkia ja kymmenisen pipoa.

Porin Karjalaseuran puheenjohtaja Brita-Helena Railola ja neulomista johtanut Kai-ja Syystö kävivät tuomassa neuletyöt Teljän ja Keski-Porin diakoniatyölle. Lisää lapasia lah-joitetaan joulun jälkeen, kun ahkerat neulojat pääsevät taas vauhtiin.

Iso kappeli remonttiin

Yhteinen kirkkovaltuusto on myöntänyt mää-rärahan Kappärän hautausmaan ison siunaus-kappelin peruskorjaukseen.

Kappärän hautausmaan ison siunauskap-pelin peruskorjaus on vuoden 2013 suurin in-vestointi. Kappeliin rakennetaan ilmastointi, myös putket ja pintarakenteet uusittu. Toi-minnallisuutta parannetaan, mutta tilamuutokset ovat vähäisiä. Alustava kustannusarvio on 1,5 miljoonaa euroa.

Arkkitehti Keijo Vallin suunnittelema kappeli on valmistunut vuonna 1960. Kappel-lisalin ilme säilyy rakentamisajankohdan mukaisena. Kappärän hautausmaan ison kappelin sisätiloja on korjattu vuonna 1985.

Raino Salmijärvi

Kappelin peruskorjauksessa ilmastointi- ja putkityöt ovat mittavimmat. Kukkien laskeminen helpottuu, kun arkun paikka siirretään korokkeelta lattiatasoon.

Marjatta Kaartinen ja tyttärentytär Evelyn ovat löytäneet adventtikalenterista päivän salaisuuden.

Lapsi on joulun keskipiste

Marjatta Kaartinen siteeraa runoilija Anna-Maija Raittilaa: ”Kun hätä on näin suuri, ei vähempi väkevyys riitä kuin lapsi äitinsä helmassa”. Tässä oivalluksessa näkyy elämän tarkeysjärjestys.

Rovasti Marjatta Kaartinen on seurannut perheneuvojan työssään perheiden elämänmenoa yli 30 vuoden ajan. — Lasten vuoksi pitää yrittää kaikkensa, hän korostaa. Tässä yksilölähtöisessä maailmassa pysyisi ehjempänä, jos voisi ajatella, että tunteet menevät ja tulevat. Ja avioliitto vie niiden yli. Yksilöllisyyden tiellä on eksytty niin pitkälle, että omat oikeudet turvataan yhteisön kustannuksella, kun yhteisöllisessä elämässä toteutuisi heikoimman suojeleminen periaate. Jokaisessa oleva ”sisäinen lapsi” voisi paremmin, jos eläisimme yhteisöllisesti.

— Usein lapset kommentoivat eroavia vanhempiaan, että ne ovat ”ihan tyhmiä”. Tunnesuhdetta työstämällä voi eliminoida taakkaa, joka jää lapselle kannettavaksi aikuisien erosta. Perheneuvonnan asiakaskunnan ikähaitari on 10-vuotiaasta yli 80-vuotiaaseen. Lasten kanssa voidaan keskustella vanhempien ero- kriteeriyhteisistä.

— Pienimpiä yhteisiä nimittäjiä ei pidä väheksyä. Jos avioliitto on loppunut, niin vanhemmuus jatkuu. Jospa eroava pari voisi löytää joulunvietosta jonkin kohdan, jossa oltaisiin yhdessä. Esimerkiksi niin, että molemmat vanhemmat menisivät lapsen joulujuhlaan

Puhelukin auttaa
Nykyajan pikkujoulut tuovat asiakkaita perheneuvontaan selvittämään uskottomuusriisejä. Välillä oli siis-

kaistu lähtemään. Yksinäisyys fokuksittuu aattoon, joten olisi tärkeää, että silloin olisi tarjolla paikkoja joihin mennä.

Maalaisjoulusta omaan jouluuun

Marjatta Kaartinen on viettänyt lapsuutensa pohjalaisessa maalaistalossa, jossa oli jouluna sukua koolla: oman perheen ohella isovanhemmat, enot ja tädit. Joulunpyhinä vierailtiin puolin ja toisin. Muutos oli melkoinen, kun Kaartisen nuori perhe vietti ensimmäisiä joulujaan Satakunnassa. Puoliso Matti oli sairaalapappina joulut töissä. Joulua jaettiin työn ja perheen kesken myöhemminkin, kun Matti Kaartinen oli Länsi-Porin pappina.

Omien joulujen perinne on syntynyt pala palalta lasten kanssa. Joulumusiikin kuuntelu alkaa adventista. Ja harvoin musiikki on vain taustamusiikkia, sillä musiikkia arvostava puoliso vaatii keskittynyttä kuuntelemista. Joulupöytä on kehitetty omannäköiseksi, jokainen on saanut toivoa siihen omia suosikkejaan. Vanhanajan tapa pitää ruoka läpi yön pöydässä toteutuu nyt niin, että hedelmiä ja makeaa voi nauttia aina kun huvittaa. Jouluevankeliumin lukija vaihtuu perheessä vuosittain. Kukin lapsi on ekaluokkalaishan saanut kunnian lukea tekstin koko perheelle.

Kuopuksen vauvavuodelta tulee mieleen hauska muisto: Kun perheeseen syntyi kolmen pojan jälkeen tyttö, keksivät veljekset pukeutua Itämaan tietäiksi. Sisko sai olla Jeesusvauva, jota tulitiin kumartamaan. Nyt joulun lapsi näyttäytyy uudella tavalla lapsenlapsissa.

Hyväksy keskeneräisyytesi

Omissa lapsuuden jouluissa odotuksen tunnelmaa loi etenkin Frans-

Jouluvalot ovat Marjatta Kaartille tärkeitä. Myös työpaikalla perheasiain neuvottelukeskuksesta on adventin ajaksi laitettu valoja ja kulkia.

paappa, jonka innoittamina lapset etsivät lumesta tontun jälkiä. — Hän oli sotaveteraani, jolla oli Yrjö Kokkomainen suhde luontoon. Sain pitkään pitää isovanhempani, aikuisikään asti. Siinä ovat siirtyneet niin perinteet kuin reseptitkin, Marjatta Kaartinen muistelee. Joulusiivous on lapsuuskodin opetuksia, samoin se, että itse tehdään. Vähitellen hän on oppinut suurpiirteisyyttä. Keskeneräisyys on vain hyväksyttävä. Keskeneräisyyden hyväksymiseen kuuluu sekin, että voi ottaa iloisin mielin vastaan

MAIJA-LEENA SEPPÄLÄ

Muusikon joulumieli

Menetykset opettavat, että jokainen päivä on eletävä hyvistä hetkistä kiittäen.

Porilainen muusikko Juhani Haanpää on elämässään joutunut kokemaan paljon sellaista, mitä moni ei osaa edes kuvitella. Menetykset ovat opettaneet, että jokainen päivä on eletävä hyvistä hetkistä kiittäen ja huonoina hetkinä muistetaan, että Jumala on mukana kaikessa, mitä elämän käsitteet tuo tullessaan. Lastenkodin lapsena elämän poluille ponnistaminen on haastanut ottamaan mittaa itsestään.

Muusikko

Siunaustilaisuudessa Juhani kysyi varovasti, saaisiko laulaa yhden tekemänsä biisin. Laulu kertoi ystävästä, joka oli siirtynyt ajan rajan tuol-

le puolen. Sanoma kosketti jokaista hautajaisvierasta. Yhdessä oli koettu asioita, joista vain parhaat kaverit puhuvat keskenään.

Yritän kysyä, miten laulu ja melodia ovat syntyneet. Juhaniin kerrotaessa avautuu muusikon maailma. Sanat täytyy kirjoittaa heti, koska tunnekokemusta ei voi saavuttaa myöhemmin. Samoin melodias- ta on syytä tallentaa joitakin kitaran otteita, jotta melodia muistuisi mieleen, kun aloittaa seuraavan kerran. Puoliakustinen kitara, Juhaniin uusin työkalu, välittää kosketuksesta tunnelman.

— Ääni on liike, joka vie mukanaan. Luomisprosessi ei käynnisty, kun yritän päättää, ”teen sen nyt”.

Inspiraatio tulee kuin taivaasta. Melodia nousee jostain syvältä oman minän sisästä ja sanat heijastavat omia tunteita. Kun vangitsee paperille omia tunne-tiloja, voi miettiä, mitä minussa oikeastaan silloin on tapahtunut. Pöytälaatikossa on useita tuotteita, mutta ne saavat odottaa siellä omaa aikaansa.

Omia lauluja on vaikea esittää, koska niiden sanoma on osa omaa elämää. Jos soitto on suruista tehty, ovat sanat kuvia omista menetyksistä. Koskettavin laulu on vielä tekemättä. Nuo muisti- ja mielikuvat herättävät. Juhani on joutunut muuttamaan viime vuoden aikana kokemaan oman lapsen, isän, vaimon ja muuttamaan läheisen ihmisen kuoleman. Jo-

Juhani Haanpäälle joulun on tärkeä. Silloin Vapahtaja tulee tajuntaan.

kainen voi kohdallaan miettiä, ”miltä tuntui, ku oma poika nukkui syliin”.

Työtapaturma

Joskus kysyy itseltään, miksi minulle voi tapahtua kaikkea mahdollista. Juhaniin tapaturmainen sokeutumisen oli lääkärin kertoman mukaan muuttaman sekunnin etäisyydellä. Hän oli puhdistamassa teurastamolla uunia, kun happoämpärin sanka irtosi ja happo loiskahti suoraan kasvoille. Samassa tilanteessa suojamaski siirtyi paikaltaan. Onneksi lähellä oli vettä ja pari muuta työntekijää. Silmiä kirveli aivan mielettömästi ja palovammoja tuli muuallekin.

Tapahtuman seurauksena oli hyvin myönteinen suhde työsuojeluun ja ensiapukursseihin. Näkö palautui vähitellen, vaikka sarveiskalvot olivat sulaneet. Vastoin käymisen tarpeita kuuluu myös aika ajoitin kortisoinilla hoidettava keuhkosairaus. Laulua se ei estä, joskus hieman häiritsee.

Sairaus ja kuolema ovat opettaneet elämää. Joskus kylmää sisintä, kun tulee kovia annoksia. Silloin eletään päivää kerrallaan.

— Aina ei jaksa edes ajatella, totea Juhani.

Miehen rukous

Silloin tällöin kavereiden kanssa juttu siirtyy hengellisiin asioihin.

— Jutusteluissa löytyvät ääripäätkin, mutta tiedän, miltä Jumalan kosketus tuntuu, sillä omakokemusta on. Kun on oikein tiukoilla, jokainen varmaan rukoilee, ”mutt on siin niinku suomalaisen miäs, joka ei siit ainakaa paljo puhu. Mää usko ja se kantaa.”

Kun on oikein tiukoilla, jokainen varmaan rukoilee. Mies ei siitä paljoa puhu.

Joulu

Kysymys, mikä tuo joulun, on Juhaniin hyvin helppo. Enkeli ikkunalla, seinällä tai lampusta riippuen ja joululauluista kaunein Valkea joulu, synnyttävät joulu mielen. Joulu on tärkeä, koska silloin Vapahtaja tulee tajuntaan. Samalla muistikuvaa meneestä nousee uuteen tuleen.

Joulujuhlissakin Valkea joulu on ehdoton suosikki, siinä etsijä saa vastauksen kaipaukseensa, ”Mieles- säin ootan minä ain... Joulurauhan tunnen rinnassain.” Enkeli liitetään usein vain joulun tai Mikkelin päivään, kuitenkin koko vuoden Enkelin ollessa. Rauha Friman sanoi, kerro, onko jotain muuta, jotain mi- tä ei voi selittää, onko jossain taivaan valtakunta, jonne... Jeesus asustaa”. Pöimän sanoja Juhaniin melodisesta tulkinnasta, jossa koko olemus lau- laa samaa kieltä.

Odotuksia

— Aikanani, kun kuuntelin poikako- din vanhalla putkiradiolla Olavi Virran lauluja, ajattelin, jospa minäkin. Syksyllä hänen nimikkokissassaan tuli pronsia. *Hortto Kaalo* -yhtye on ollut esikuvana. Rauha Friman sanoi, ”sää poika tulet mukaa”, silitteli päätä. Konserttipaikalla Marko Putkonen otti polvelle istumaan.

— Näitä hetkiä en unohda. Ystäviä on niin valtaväestössä kuin kaa- leittenkin keskuudessa. Olen onnellinen mies. Elämäni on ollut erilais- ta johdasta. Uskon tulevaisuuteen, mutta mahdollisuus en voi kuvitella. Joskus olisi koskettavaa ottaa mit- taat itsestään ja muista laulukilpailu- sa Seinäjoen suunnalla.

TEKSTI JA KUVA
HANNU SALONJOJA

Kirkon nelivuotiskertomus kuvaa muutoksia

Seurakuntalainen pysyy varmimmin kirkon jäsenenä, kun hänellä on riittävä yhteys omaan seurakuntaan.

tesii piispa **Tapio Luoma** kirjan jul- kistamistilaisuudessa. Hyväni hän piti kirkon satsausta sosiaalisen median käyttöön. Myös kirkon kriisi- työ ja diakoniatyö nauttivat suurta arvostusta, ja vapaaehtoistoiminta on hyvin aktiivista.

Luoma sanoi, että seurakuntien perustoiminnassa ei ole tehty mitään väärin. Siellä panostetaan ihmisten kohtaamiseen, mutta viesti ei enää mene kuuleviin korviin kuten ennen vanhaan. Kirkon luvut kerto- vat koko yhteiskunnan muutoksesta. Mihinkään instituutioihin ei sitou- duta enää kuten aiemmin.

Vuorokausirytmii muuttunut

Tilastojen mukaan nelivuotiskau- della julumalpalveluksiin osallis- tujien määrä on vähentynyt 14 pro- senttia.

— Vakiokävijöiden määrä pysyy ennallaan, mutta satunnaisten kävi- jöiden määrä laskee, yksi kirjan kir- joittajista, kirkon tutkimuskesku- sen johtaja **Hanna Salomäki** tote- aa. Muiden kuin päiväjumalpalvel- lusten suosio on kasvanut hiukan,

samoin niiden jumalanpalvelusten, joiden suunnitteluun seurakunnissa on satsattu erityisen paljon.

Ihmisten vuorokausirytmii eriy- tyeistä viikonloppuisin on siirtynyt niin paljon myöhemmäksi, että kello 10 messu osuu mahdollisimman huo- nosti ihmisten arkeen. Piispa Luo- man mukaan kokemus kertoo, että esimerkiksi tuntia myöhempi ajan- kohta ei kuitenkaan vaikuta kävijä- määrään. Huomattavan paljon myö- hemmin sunnuntaisin pidettäviä ju- malanpalveluksia olisi sen sijaan syy- tä lisätä.

Kirkosta eroamisen ajankohta on aikaistunut ihmisen elämänkaa- ren kuluessa niin, että huippu on nyt 20–30-vuotiaiden kohdalla. Toisaal- ta muuhun Eurooppaan ja Pohjois- maihin verrattuna Suomessa seura- kunnallinen aktiivisuus ja kirkon jä- senyys on vielä korkeaa tasoa.

Rippikoulu pitää pintansa

Kirkollisista toiminnoista lähi- nä vain rippikoulu ja hautaan su- naaminen ovat pitäneet hyvin pin- tansa. Kasteet ja kirkollinen avio- liittoon vihkiminen ovat vähenty-

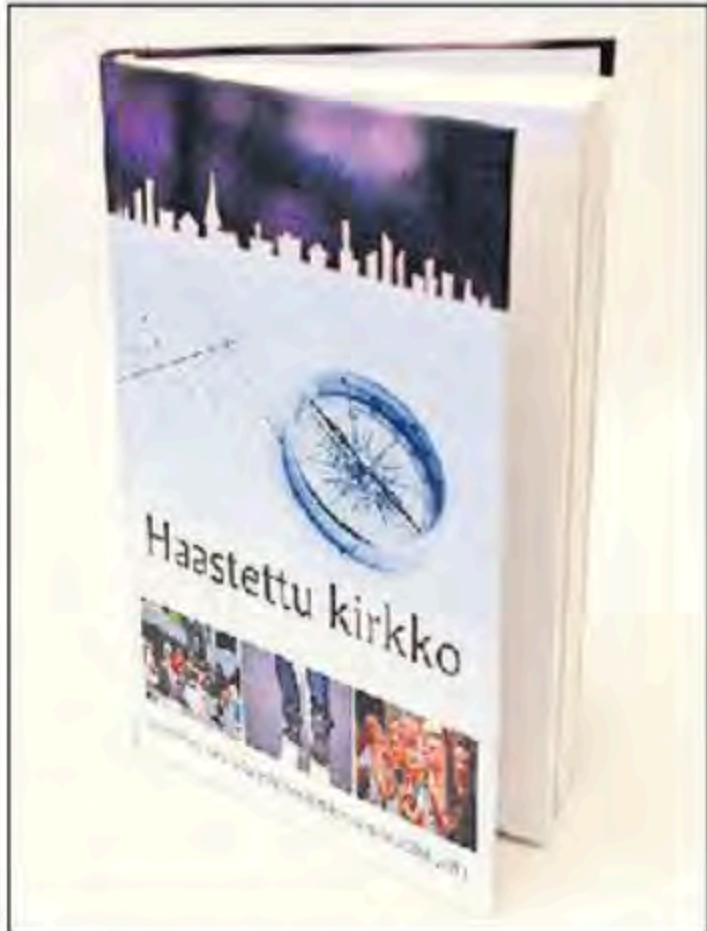
neet. Nuorisotyö onkin kirkon aar- re ja helmi, jota pitää edelleen vaa- lia ja vahvistaa.

Vuonna 2011 syntyneistä lapsista kastettiin kirkon jäseniksi 77,9 pro- senttia syntyneistä, yhteensä 46 723 lasta. Kastettujen suhteellinen osuus laski silti 6,1 prosenttia edelliseen kertomuskauteen verrattuna. Hel- singissä kastettiin vain 52,5 prosent- tia syntyneistä.

Kaikista vainajista noin 95 pro- senttia saa kirkollinen siunaamisen. Hautajaisissa kirkon onkin mahdol- lista tavata suuri joukko myös kirk- koon kuulumattomia. Hautajaisten kulku ja sisältö on siten hyvin mer- kityksellinen.

SAKARI SARKIMAA /
KOTIMAASESKI

Porilaisista kuuluu kirkkoon 79 prosenttia. Reilusti prosen- tin yli maan keskiarvon. Poris- sa syntyneistä lapsista kastet- tiin viime vuonna 85,8. Rippi- koulun kävi 90,2 prosenttia po- rilaisnuorista.

Haastettu kirkko. Suomen evan- gelis-luterilainen kirkko vuosi- na 2008–2011. Kirkon tutkimus- keskuksen julkaisema nelivuotis- katsaus kirkon elämästä ja ympä- ristöistä muutoksesta neljän viime- sen vuoden aikana. Kirjaa on toim- itettu neljän vuoden välein vuod- estä 1967. Se antaa kokonaiskuvan kirkon elämästä ja perää työnteki- jöiltä arviota ja toimia tuleviin vuosi- siin. Julkaisuvuosi: 2012. Sivumää- rä: 416. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja.

Rakas, tuttu joulu-evankeliumi

Joulukirkon saarnaan löytyy jotain uutta joka joulu.

— Jouluna on hienoa saarnata. Jouluevankeliumista riittää ammennettavaa koko elämäksi ja jotain uutta joka joulukuksi, vakuuttaa Teljän seurakunnan kappalainen **Jarkko Willman**.

Hän on yksi niistä papeista, jotka saarnavat jouluaamuna kirkossa. Porin Kirkkosanomien kysely muutamalta papilta, miten he valmistautuvat joulusaarnaansa ja mikä joulu on jäänyt erityisesti mieleen.

Joulumeikki kasvoille

Jarkko Willman kertoo valmistavansa jouluaamun saarnan hyvissä ajoin, jotta voi rauhoittua joulun viettoon aattona ja jouluyönä.

— Joulun ajan hartaudet menevät usein ilman kirjoitettua konseptia, mutta jouluaamun saarna tulee varmaankin valmistettua tarkemmin, hän kertoo.

Jouluevankeliumi kulkee mukana ainakin kuukauden ajan monessa tilaisuudessa ja joulujuhlissa, mutta Willman uskoo, että jouluaamun saarnaankin löytyy jokin uusi näkökulma avattavaksi.

— Toivon, että Iankaikkisen Jumalan kosketus Hänen Poikansa Jeesuksen syntymässä saa koskettaa meidänkin elämäämme jouluna 2012, hän sanoo.

Omista joulukirjoista Willmanille on jäänyt hauskasti mieleen jouluaamun televisiojumalanpalvelus, jossa hän toimi liturgina Vaasan kirkossa.

— Sain silloin televisiolähetystä varten hyvän joulumeikin, kun syntymälahjana saamani tummat silmänympärykset häivyttiin pois, Jarkko Willman hymyilee.

Joulupäivän jumalanpalvelus Teljän kirkossa 25.12. klo 8, Väinölä kirkossa klo 9.

Kolari jouluaamuna

Noormarkun kirkkoherra **Kari Penttinen** luonnehtii jouluevankeliumia hengelliseksi

saarreaksiksi, josta riittää ihmettelmistä ja jakamista loputtomasti.

Joulusaarnan valmistamista siivittää uteliaisuus ja hengellinen nälkä yhdessä rukouksen, kreikkalaisen alkutekstin tutkimisen ja Raaman

selitysteosten lukemisen kanssa. Saarna valmistellessaan Kari Penttinen uskoo käyvänsä antoisia keskusteluja myös Alpo-pojansa kanssa, joka opiskelee teologiaa Åbo Akademiassa.

— Häneltä saa ajankohtaisia ja syvällisiä näkökulmia Raamatun tekstiin ja sen merkitykseen ajassamme, Penttinen toteaa.

— Joulun ilouutisessa on tärkeintä se, että itsekin saa uskoa syntisten Vapahtajaan ja vielä joka päivä! Joulukirkossa kohtaavat taivas ja maa, Vapahtaja ja ihmiskunta. Saa uskoa synnin anteeksi iloon, rauhaan ja vapautteen asti, Kari Penttinen hehkuttaa.

Erikoinena jouluaamuna hän muistaa vajaan kymmenen vuoden takaisen jouluaamun, kun hän körötteli uudenkarhealla autolla Porista kohti Isojoen kirkkoa. Ahlaisten kohdalla kuorma-auto pukkasi perään.

— Auto meni lunastukseen, mutta minä saan vielä jatkaa ajallista matkaa. Jumala varjeli ja armahti. Soitin Isojoen diakonisesta Antti Mäenpäälle ja tämä tuli hakemaan minut. En myöhästynyt joulukirkosta kuin 5-10 minuuttia. Herkällä mielellä sitä saarnaan pidin, kun olin juuri täpärästi selvinnyt hengissä. Loppupäivän pää oli pyörällä ja pysyin sängyssä, Kari Penttinen kertoo.

Joulupäivän jumalanpalvelus Noormarkun kirkossa 25.12. klo 8, Lassilan kirkossa samoin klo 8.

Saarnan viimeistely yöllä

Seurakuntayhtymän pastorina toimiva **Osmo Kauppinen** toivoi pääsevänsä jouluaamuna saarnaamaan, ja toive toteutui. Häntä kuullaan Keski-Porin kirkossa.

Kauppinen muistuttaa, että kenellekään ei varmaan ole annettu iloisempaa tehtävää kuin jouluevankeliumin julistajalle: sinulle ja minulle on syntynyt Vapahtaja! Joulusaarnan Osmo Kauppinen valmistaa aika lähellä joulua, ja viime hetkien tunnelmat saavat vaikuttaa saarnan sisältöön. Teoreettista tietoa sanoman sisältöön hän hakee usein kommentaareista ja muusta asiaan liittyvästä kirjallisuudesta. Saarnan valmistaminen on pitkä prosessi ja viimeistely tapahtuu yleensä yöllä. Lastenhoitoalan ihmisenä vaimo on osoittautunut hyväksi keskustelukumppaniksi saarna valmistellessa.

Osmo Kauppinen mieleen on jäänyt joulu, jolloin hän piti Länsi-Porin seurakunnassa kolme jouluaamun kirkkoa peräkkäin: Länsi-Porin kirkossa, Lattomerellä ja Preiviikissä.

— Jouluiloa se toi ihan erityisellä tavalla, vaikka ääni ei enää viimeisessä saarnassa tahtonut kulkea, Osmo Kauppinen myhäilee.

Joulupäivän jumalanpalvelus 25.12. Keski-Porin kirkossa klo 8, Ruosniemen kirkossa klo 9.

Lossilla kirkkoon

Ahlaisten vt. kirkkoherra **Lars Pajuniemi** kertoo saarnaavansa mielellään jouluaamun kirkossa, vaikka se edellyttääkin varhaista heräämistä. Ruumalalta pitää lähteä ajelemaan kohti Ahlaista heti viiden jälkeen aamuyöllä.

Pajuniemi luottaa kuitenkin siihen, että

tiet on aurattu. Köyliön vuosina hän sai useammankin kerran tehdä talvisin lumitöitä, jotta selvisi pappilaan johtavalta tieltä isomalle "baanalle".

— Jouluevankeliumi puhuu kirkaasti Jumalan ihmiseksi tulemisen ihmeestä, kirkkaudesta, totuudesta ja armosta. Se on kaikille tuttu, ja onkin haasteellista pyrkiä saarnaamaan siten, että siinä olisi uutta syvyyttä ja ulottuvuutta. Ja niin, että kuulija voisi kokea kuulemansa itsellensä merkityksellisenä. Rukousta ja Jumalan edessä viipymistä saarnan valmistaminen aina kysyy, Lars Pajuniemi sanoo.

30-vuotisen pappisuran aikana sisältyy monia mukavia muistoja myös joulukirkkoista.

— Halikossa oma juttunsa oli ajalla Angelniemen kirkkoon, joka sijaitsi saareissa. Matkalle sijoittui yksi lossimatkinen, Pajuniemi muistelee.

Jouluaamun jumalanpalvelus 25.12.2012 Ahlaisten kirkossa klo 7, Reposaaren kirkossa klo 8.

Monet epäsuorasti mukana

Pihlavan kirkkoherra **Heimo Hietanen** muistuttaa, että joulu on toinen kirkkovuoden ytimistä.

— Olen mielelläni joulun jumalanpalveluksissa ja mistä muusta sitä saarnaisi kuin joulun lapsesta ja jouluevankeliumista! Joulukirkon tehtävänä on tuoda joulun lapsi juhlaan, koteihin ja sydämiin, Heimo Hietanen tiivistää.

— Monet ihmiset ovat epäsuorasti ja tietämättään mukana saarnan valmistuksessa kohtauksien ja keskusteluiden myötä. Itse saarnan kirjoitan kyllä yksin ja taustojakin tutkaillen, hän kertoo.

Joulun aikaan hänen mieleensä tulivat muistot lapsuuden jouluisista täpötäysine joulukirkkoineen. Silmiin nousevat myös Ahlaisten kirkon jouluaamut, voimakkaas-

ti laulettu virret ja kynttilöiden loiste kruunuissa.

— Aidot kynttilät ovat sittemmin Ahlaissakin siirtyneet aattoon, jolloin kirkossa on enemmän väkeä kuin kello seitsemän jouluaamuna, Heimo Hietanen huomauttaa.

Jouluaamun jumalanpalvelus 25.12. klo 8 Pihlavan kirkossa, Metsäkappelissa klo 10 sekä Mäntyluodon seurakuntakodissa klo 12.

Toinen joulukirkko

Länsi-Porin seurakuntapastori **Jussi Kärmeranta** tämä on vasta toinen joulu, jolloin hän toimittaa jumalanpalveluksen. Mielellään hän kuitenkin saarna juuri jouluaamuna, sillä joulukirkolla on erityi-

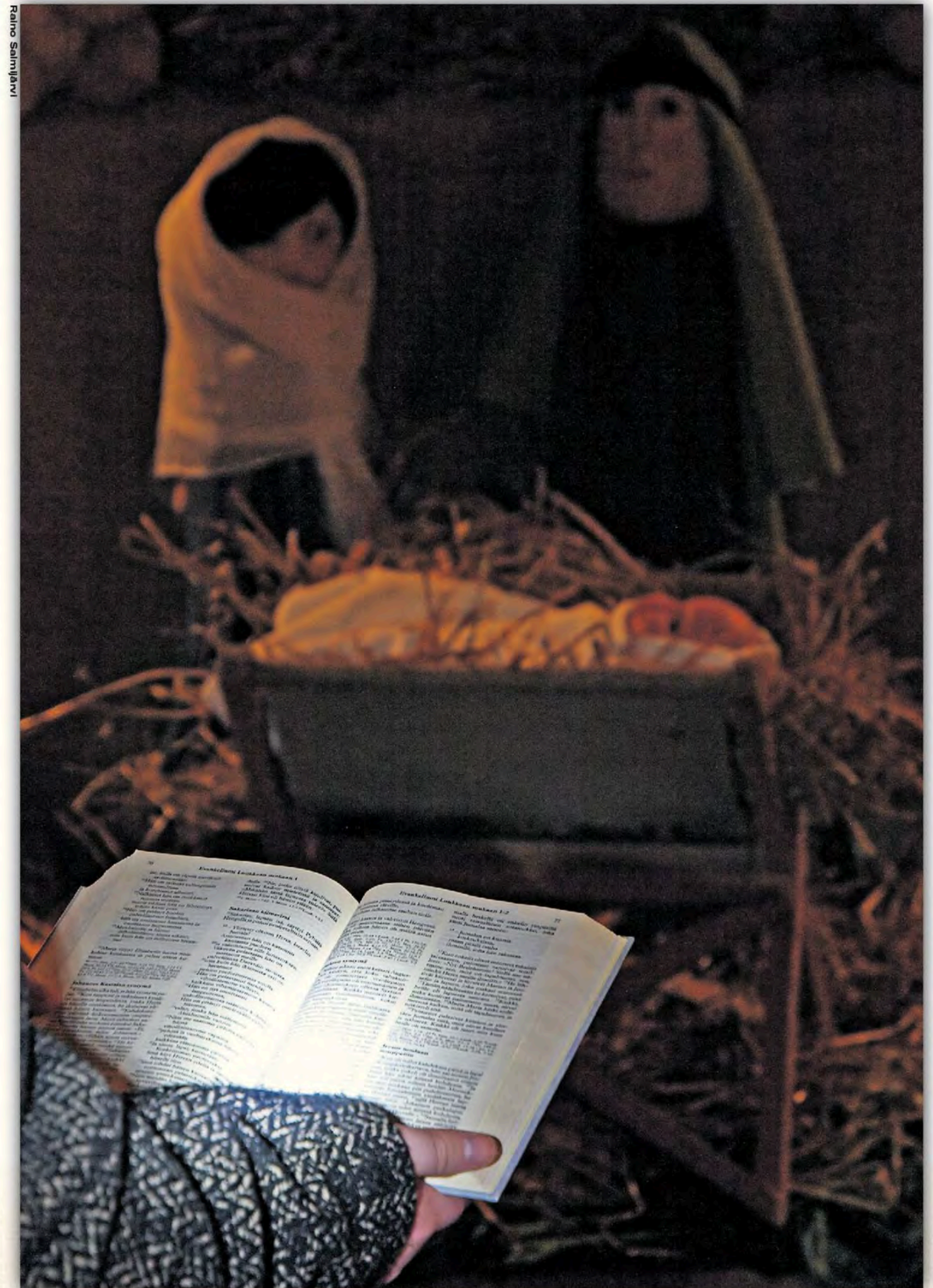
nen merkitys suomalaisessa perinteessä.

— Joulun jumalanpalvelus on juhlallinen tilaisuus, ja on hienoa juhliä yhdessä Jeesuksen syntymää. Tänä vuonna aion avata sitä, miten Jumala on meidän kaikkien Isä ja miten me saamme kokea veljellistä yhteyttä Jeesukseen. Ajatuksen löysin, kun paneuduin Hevrealaiskirjeeseen tänä syksynä pastoraalikirjussilla, Jussi Kärmeranta kertoo.

Yleensä hän puurtaa saarnan kimpussa yksinään. Joskus hän saa apua vaimoltaan Hannalta, joka on myös teologi.

Jouluaamun jumalanpalvelus 25.12. Länsi-Porin kirkossa klo 8, Lattomerän kirkossa klo 9 ja Preiviikin kirkossa klo 12.

MARJAANA PERTTULA

Jouluevankeliumi

Siihen aikaan antoi keisari Augustus käskyn, että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Quiriniuksen ollessa Syyrian käskynhaltijana. Kaikki menivät kirjoittautumaan veroluetteloon, kukin omaan kaupunkiinsa. Niin myös Joosef lähti Galileasta, Nasaretin

kaupungista ja meni verollepanoa varten Juudeaan, Daavidin kaupunkiin Betlehemiin, sillä hän kuului Daavidin sukuun. Hän lähti sinne yhdessä kihlattunsa Marian kanssa, joka odotti lasta. Heidän siellä ollessaan tuli Marian synnyttämisen aika, ja hän synnytti pojan, esikoisensa. Hän kapaloi lapsen ja pani hänet seimeen, koska heille ei ollut tilaa

majapaikassa. Sillä seudulla oli paimenia yöllä ulkona vartioimassa laumaansa. Yhtäkkiä heidän edessään seisoi Herran enkeli, ja Herran kirkkaus ympäröi heidät. Pelko valtasi paimenet, mutta enkeli sanoi heille: "Älkää pelätkö! Minä ilmoitan teille ilosanoman, suuren ilon koko kansalle. Tänä on teille

Daavidin kaupungissa syntynyt Vapahtaja. Hän on Kristus Herra. Tämä on merkinä teille: te löydätte lapsen, joka makaa kapaloituna seimessä." Ja samalla hetkellä oli enkelin ympärillä suuri taivaallinen sotajoukko, joka ylisti Jumalaa sanoen: Jumalan on kunnia korkeuksissa, maan päällä rauha ihmisillä, joita hän rakastaa.

Kun enkelit olivat menneet takaisin taivaaseen, paimenet sanoivat toisilleen: "Nyt Betlehemiin! Siellä me näemme sen, mitä on tapahtunut, sen, minkä Herra meille ilmoitti." He lähtivät kiireesti ja löysivät Marian ja Joosefin ja lapsen, joka makasi seimessä. Tämän nähdessään he kertoivat, mitä heille oli lapsesta sanottu. Kaikki, jotka kuultivat

paimenten sanat, olivat ihmeissään. Mutta Maria katki sydämeensä kaiken, mitä oli tapahtunut, ja tutkisteli sitä. Paimenet palasivat kiittäen ja ylistäen Jumalaa siitä, mitä olivat kuulleet ja nähneet. Kaikki oli juuri niin kuin heille oli sanottu.

LUUKKAAN EVANKELIUMIN
2. LUVUSTA, JAKEET 1-20

PORIN SEURAKUNNAT joulu 2012 – tammikuussa 2013

sa Virkkunen, Päivi Holkko
Merimieskirkkopiiiri ti 15
Merimieskirkkotoimintajoulu su
20.1. 14.30, kahvi klo 14.
Raamattupiiri to 10, myös
27.12, jatkuu 3.1. Pirkko Heikkilä, p. 0400 309 833.
Rukouspiiri to 22.12. ja 24.1. 11.45
Rukous Suomen puolesta to 13-14, alkaa 10.1.
Lähetyspiiri ma 18.30.
Veisuuhetki ti 13 (4. krs), parittomat viikot, 1.1. uudenvuoden virstä, 15.1., 29.1. Virsilaulua ja hengellisiä lauluja sekä Raamatun sanaa, kahvit.
Porin Ylistyslaulajat harj. to 18, Kaija Tontti.
40+ Raamattupiiri su 17, parilliset viikot, alkaa 13.1., Esa Bärilund, p. 646 9692
Ylistystanssia to 18, 5. krs. Ryhmä vetäjänä Johanna Kosk. Kannatusmaksu 2 e/kerta.

Musiikkitoiminta

Seurakuntakeskus 5. krs musiikkisali; Kamarikuoro Vox Humana ke 17, tied. Guido Kriik, p. 0400 309 837. — Kirkkokuoro ke 18.30, tied. Guido Kriik. — Tuomaskuoro ja soitattajat, tied. Päivi Holkko, p. 050 5163 700 — Porin Ylistyslaulajat to 18, tied. Kaija Tontti, p. 0440 803 388. — Cantores Vesper pe 16, tied. Guido Kriik. — Porin Laulumiehet pe 17.30, tied. Aulis Haavisto, p. 041 775 1631 — Klassinen kitaransoitto-ryhmä aikuisille, tied. Aulis Haavisto.

Raamattupiirijä ja hartauksia

Maanmittarinkanta 9 Raamattupiiri to 13, parilliset viikot, alkaa 10.1., Ritva Mönkkönen, p. 0400 485 878
Tähtikanta 12 Raamattupiiri ke 13, parittomat viikot, alkaa 16.1., Pirkko Sarlund p. 641 3724

Serafinan kerhohuone, Antinkatu 22 Raamattupiiri ke 16.1. ja 13.2. 13, Marketta Lehto
Mikonkatu 8, Englanninkielinen jumalanpalvelus joka toinen su 12.30, parittomat viikot.
Kauppari, Kaivolla-tapahtuma la 22.12. 11–13 Tuomaan markkinoiden yhteydessä. Keski-Porin evankelioimistyo, kauneimmat joululaulut.

Varhaiskasvatus

Tiedustelut, ilmoittautumiset, palautteet, toiveet ja kehittämisehdotukset, lapsityönohjaaja Päivi Isonokari, p. 0400 309 819, paivi.isonokari@epo-riev.fi.
Päiväkerhoryhmät alkavat 7.–8.1.2013. Ruosniemi ma ja to 9–12 sekä 13–16, ti ja pe 9.00–12.00, Paula Brander ja Kristiina Jokinen, p. 044 730 9644 — Toejoki ma ja to 9–12 sekä 13–16, ti ja pe 9–12 sekä 13–16, Leila Lehtimäki ja Terhi Kujansuu, p. 044 730 9645. — **Pormestarinluoto** ma ja to 9–12, Virpi Kleemola, ti ja pe 9–12, Päivi Piilola ja Virpi Kleemola, p. 044 730 9642. — **Lytylän rukoushuone**: pariton ke 10.15–11.45, alk. 16.1., Virpi Kleemola — **Seurakuntakeskus**: ma ja to 13–16, Eija Lindholm, Virpi

Kleemola, p. 044 730 9641 — **Muksupiiri**, perhekerho Mikonkatu 8, joka ke 10–11.30, 16.1. alk., Eija Lindholm ja Mikko Salonen tai Päivi Isonokari, Tied. 044 730 9641/E.L., 0447-309 648/M.S.
Pyhäkoulu
Tiedustelut Sirpa Koski, p. 045 121 1167.

Nuorisotyö

Mikonkatu 8 Isokouluus joka toinen ke 17–18.30 — **Leirivastustajakoulu**us joka toinen ke 17–18.30 — **Nuorten illat** to 17–18.30 — **Cafe Huone-illat** joka toinen pe 19–23 Gospelia, hartautta ja hyvää oloa yhdessä — **Poppari-illat** yhdessäoloa ja hyvää seuraa.

Tammisunnuntain kirkkojuhla

Su 27.1.2013 klo 17, Keski-Porin kirkko. Tilaisuuden järjestävät Vapaussodan Porin Seudun Perinneyhdistys Ry ja Lottaperinne Pori Ry. Päätöskahvit kirkossa tarjoaa Lottaperinne Pori Ry. Ohjelmia ovelta.

Länsi-Pori

Länsi-Porin kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10: 23.12. messu Mika Kyytinen, Leelo Lipping — 30.12. messu

Mika Kyytinen, Sakari Salmi-nen — 6.1. messu, Aku Keltto, Reija Nordström, Sakari Salmi-nen, kirkkokahvi Herättäjähdistyksen seurat — 13.1. messu Antti Koivisto
Uudenvuoden aattohartaus su 31.12. klo 18, Elna Kaunisto, Sakari Salminen
Sanajumalanpalvelus ti 1.1. klo 11, Jussi Kärmäranta, Sakari Salminen.

Kuorot

Länsi-Porin kirkko Celestekuoro ma 7.1. klo 17.30, Sakari Salminen
Lapsikuoro to 17.1. klo 16, Marjatta Salonen ja Sanna Hakkiuluoto

Konsertteja

Länsi-Porin kirkko Soitinyhtye Barocco su 20.1. klo 18, viulu Anna Hoffström ja Hanna Raisiko, sello Klaus Hoffström, urut Sakari Salmi-nen. Ohjelma 5 e.

Työtupa

Liikastentie 28 (Länsi-Porin kirkko). Avooina ke 9-12, 9.1. alkuen.

Lattomeran kirkko

Sanajumalanpalvelus su 6.1. 2. klo 12, Elna Kaunisto

Niittymaan Leppälä

Niittymaantie 98 Sanajumalanpalvelus su 6.1. 2. klo 13, Reija Nordström, Sakari Salminen

Ulasoori-Reikon seurakuntalta

Säikkäntie 81
Ke 17.1. klo 18, Pirkko ja Pentti Kuuri-Riutta.

Olotupa

Ojuritie 2, p. 044 7309 656. Avooina ma–pe klo 10–14 7.1. alkaen. Viikko-ohjelma: Ma 9.30–11.30 perhekerho. Klo 12 käsityöpiiri, klo 14 naisten raamattupiiri, parittomilla viikoilla alkaen 14.1. — Ti 11 Leskien kahvitunti. Klo 12 Tietotupa. — Ke 12 Lähetyslaulajaiset joka toinen viikko, 9.1. ja 23.1. Klo 12 Uudet virret –laulutuokio, 16.1. ja 30.1. — To 11–12.30 päiväpiiri joka toinen to, 10.1. ja 24.1. 24.1. Klo 11–14.30 palvelupäivä. — Pe klo 11 verenpainemittaus. Klo 12 Sana viikonvaihteeksi.

Laskunmaksupiste, Opastusta vasta-alkajille maanantaisin klo 10, ajanvaraus 044 7309 656. Itsenäiset maksamiset Olotuvan aukioloaikoina.
Tietotupa **äläkeläisille**, Yksilöohjausta tietokoneen saloihin. Soita ja varaa aika, Jouni Kivimaa, 0400 309 861.
Kirjallisuupiiri kerran kuussa Ma 18.30 helmi-toukokuussa: 18.2., 18.3., 15.4. ja 13.5.

Diakoniatyöntekijöiden vastaanotot

Lattomeran kirkko ma 9–10, p. 044 7309 657 tai 0400 309 862.
Preiviikin kirkko ti 9–10, p. 044 7309 659 tai 0400 309 862.
Länsi-Porin kirkko to 9–10.30, p. 0400 309 861 tai 0400 309 869.
Niittymaan Leppälä kerhopäivinä to 12–13.
Olotupa pe klo 11–12, p. 044 7309 656.

Nuorten pizza- ja peli-ilta

Ke 16.1. ja 30.1. 18–20.30 Olotuvalla, Ojuntie 2. Lautapelejä ja yhdessäoloa.

Diakonian perhettyö

Perheiden diakoniatyöntekijät ovat tukenasi luottamuksellisesti lasten kasvatukseen tai pari- ja perhesuhteisiin liittyvissä asioissa. Ilona Kontinen p. 0400 309 869, ilona.kontinen@evl.fi, Jouni Kivimaa p. 0400 309 861, jouni.kivimaa@evl.fi

Päiväpiirit

Lattomeran kirkko ma 14.1. 11–12. — **Preiviikin kirkko** ti 15.1. 12–13.30. — **Niittymaan Leppälä** to 17.1. 13–14.30. — **Olotupa** to 10.1. ja 24.1. 11–12.30.

Noormarkun kirkko

Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10. Su 23.12. messu, Samu Repo, Markku Lahti — Pe 28.12. 18

Noormarkku

enkelikirkko, Kari Penttinen, Sami Nieminen — Su 30.12. messu, Kari Penttinen, Sami Nieminen — Ti 1.1.2013 messu, Kari Penttinen, Markku Lahti. — Su 6.1. messu, Samu Repo, Kari Penttinen, Markku Lahti — Su 13.1. messu, Kari Penttinen, Markku Lahti — Su 20.1. messu, Kari Penttinen, Markku Lahti.
Ilta lampun tilaisuus su 20.1. 18, Missiokoulu, Kristiina Huhtanen, Kari Penttinen, Taisto Laakso.

Lassilan kirkko

Messu su 6.1.2013 13, Samu Repo, Markku Lahti.

Noormarkun pappila

Joulun valo -juhlahetki ti 25.12. 16 Kauneimpia joululauluja, 17 joulun sana, 18 kahvi ja yhdessäoloa. Kristiina Huhtanen, Markku Lahti, Heikki Nummijärvi.
Siiionin Kanteleen lauluseurat ti 1.1. 15. Veli-Pekka Huhtanen, Uusi vuosi – uusi armo. Kirjapöytä ja kahvi. — Siiionin Kanteleen lauluseurat pe 11.1. 18 Veli-Pekka Huhtanen, Johntöhti matkallani. Kirjapöytä ja kahvi.
Rukous Suomen puolesta yhdessä Radio Dei'n (95.7 Hz) rukousohjelman kanssa alkaen ti 8.1.2013 18.

Miesten raamattu- ja rukouspiiri ti 18.30, 8.1. alk.
Kultaisten iän kerho joka toinen ke (parittomat viikot) 14.
Perhepäivähoitajien avoin perhekerho ke 9.15–11.15.
Kirkkokuoro ke 18.

Lassilan pappila

Kirkkokuoro to klo 18.
Uudenvuodenseurat ti 1.1. 2013 18, Samu Repo, Markku Lahti, Viskarit, Kristiina Huhtanen
4-H kerho ma 18.30

Noormarkun seurakuntatalo

Sielukkaat naiset ti 16–17.30, 40–60-vuotiaiden naisten käsityö- ja keskusteluryhmä.
”Tule ja soita kitaraa” ti klo 15.30 alkaen, ke 16 alkaen.
Aivohalvaus- ja afasiakerho joka toinen ke 14 (parillisen viikot)

Mielenterveysryhmä joka toinen ti 13.30 (parilliset viikot)
Miesten piiri pe 13
Naisten piiri joka toinen to 14 (parilliset viikot)
Kiviipiiri kokoontuu alakerrassa joka to 17.
Kohtaamispaikka su 13.1. klo 17, Kari Penttinen, Raimo Törmälehto.

Söörtupa

Perhekahvila Ke klo 10–12.45, osoite Hatanpääntie 27

Mualla

Loppiaisseurat su 6.1.2013 15 Taimi Peltolassa, Haukijärventie 200. Kari Penttinen, Soini Nieminen, Sakari ja Unto Lähteenmäki.
Hartaus Mäntylinnassa ke 9.1. 13.
Hartaus Hopeaharjussa ti 15.1. 13.30.
Hartaus Snällintuvalla ke 16.1. 13.30.

Diakoniatyö

Diakoniatyön vastaanotot
Noormarkun seurakuntatalolla ma klo 12–14, to 12–14 ja pe 9–11. Ellet pääse vastaanottoaikoi- na, voit varata oman ajan. Kristiina Johansson p. 0447 309713, Outi Penttinen p. 0447 309712. Sähköpostit etunimi.sukunimi@evl.fi

Tapahtumat verkkosivulla

Jumalanpalvelukset ja tapahtumat löytyvät myös Porien verkkosivun tapahtumakalenterista. Kirkkosanomien ilmentymisen jälkeen tulevat lisä tiedot päivitetään sinne. Säännöllinen kerhotoiminta ja toimintapiirit löytyvät paikallisseurakuntien sivuilta.

Jouluyön musiikkia. Keski-Porin seurakunnan kuorot Vox Humana ja Cantores Vesperi solisteinaan Sinikka Hännikkälä ja Sinikka Vuorinen esiintyvät myös jouluyönä. Konsertti alkaa jouluaattoiltaan klo 22 Keski-Porin kirkossa. Konsertin johtaa Guido Kriik, joka lupaa kuulijoille ajatonta ja kaunista joulumusiikkia eri aikakausilta.

oppiaisenä 6. tammikuuta kuullaan Keski-Porin kirkossa suomalaisittain harvinainen Camille Saint-Saënsin säveltämä Jouluuratorio. Konsertissa esiintyvät seurakuntakuorot Vox Humana ja Cantores Vesperit sekä kamarikuoro Canzona. Solisteina ovat Sinikka Hännikkälä, Sinikka Vuorinen, Minna Liettyä-Tyni, Berdt Schaubman ja Ilkka Liuskallio. Orkesterina on Camerata Finlandia

ja urkurina **Juhani Romppanen**. Koko komueuden johtaa kanttori **Guido Kriik**.
Saint Saëns oli urkurina Pariisin Madeleine-kirkossa säveltäessään Jouluuratorion vuonna 1858. Oratorion kieli on latina. Tekstissä kuullaan Luukkiaan evankeliumin joulukertomuksen lisäksi joululun liittymättömiä tekstikatkelmia Vanhasta testamentista, lähinnä Psalmeista.
— Jouluuratoriossa ihas-

tuttavat solistien, kuoron, jousisoittimen, harpun ja urkujen lempeät äänet loistokkain trumpetteihin ja muihin puhallinsoittimiin yhdistyen. Esitys koostuu kymmenestä osasta. Solistien ja kuoron kasvavat osuudet lisäävät esityksen voimaa sen edetessä, kuulee Guido Kriik.
Vapaa pääsy, ohjelma 10 euroa. Konsertti alkaa klo 18.

Kuoro nuorille ja toinen nuorille aikuisille

Nyt on laulunhaluisilla mahdollisuus tehdä historiaa ja tulla alusta asti mukaan Teljän seurakunnan uuteen kuoro toimintaan.

Uuden barokkiyhtyeen ensikonsertti on 20. tammikuuta Länsi-Porin kirkossa.

Biisi-idea nuorten messuun

Sävellyskilpailussa on aikaa tammikuun loppuun asti.

OLISIKO SINULLA BIISI tai

NUORTEN GOSPEL-KUORO ja nuorten aikuisten kuoro etsivät laulajia.
— Kaikki se ilo ja innostus mitä olet aina tiennyt voivasi aidosti kokea ja elää ainutkertaisesti todeksi vain ja ainoastaan kuorolaulun parissa. Se on nyt mahdollista, hehkuttaa Porin Teljän uusi kanttori **Hanna Salminen**.

Nuorten gospel-kuoro aloittaa torstaina 17. tammikuuta. Kuoro kokoontuu Teljän kirkolla joka toinen torstai klo 17–18.
Nuorille aikuisille suunnattu kuoro aloittaa toimintansa perjantaina 25. tammikuuta Teljän kirkolla klo 16.30 – 18. Kuoro harjoittelee projektituonteisesti eli seuraavista harjoituksista

sovitaan aina erikseen.
Ohjelmisto koostuu pääosin kevyemmästä hengellisestä musiikista, kuten Pekka Simojoen ja Jaakko Löytyn sävellyksistä sekä negrospirituaaleista.
Tiedustelut sekä gospel-kuorosta että nuorten aikuisten kuorosta kanttori Hanna Salmiselta, hanna.salmi-nen@evl.fi, p. 0400 309 860.

Uusi barokkiyhtye konsertoi Länsi-Porin kirkossa

LÄNSI-PORIN SEURAKUNNAN uusien urkujen innoittamana on perustettu barokkiyhtye Motivo Barocco. Yhtyeen ensikonsertti on sunnuntaina 20. tammikuuta klo 18 Länsi-Porin kirkossa. Ohjelma koostuu Händelin musiikista. Barokkiyhtyeessä **Anna Hoffström** ja **Hanna Raisiko** soittavat viulua, **Klaus Hoffström** selloa ja **Sakari Salminen** urkuja.

— Yhtye on keskittynyt barokkimusiikkiin, johon Länsi-Porin urut soveltuvat

erinomaisesti. Yhtyeen koko antaa loistavan mahdollisuuden kunkin soittimen solistiseen vuoropuheluun, joka on tyypillistä barokkimusiikissa, kertoo Sakari Salminen.

Uuden barokkiyhtyeen jäsenet ovat musiikin ammattilaisia. Anna Hoffström soittaa Pori Sinfoniassa, Hanna Raisiko ja Klaus Hoffström opettavat Palmgren konservatoriossa, ja Sakari Salminen on Länsi-Porin seurakunnan kanttori.

(parittomat viikot) alk. 14.1. 17, tied. Aino Lehtimäki, p. 044 355 7669 — Väinölin kirkolla, Arkiraamis joka toinen to 19 (parilliset viikot), tied. Marjatta Hankilampi p. 044 276 5138 — Esivallankatu 6, joka toinen ma (parittomat viikot), 15, tied. Eira Silvola, p. 050 438 7411. Alkamisajankohta ilmoitetaan myöhemmin. — **40+ raamattupiiri**, Seurakuntakeskus joka toinen su (parilliset viikot) 17, tied. Esa Bärilund, p. 050 365 4111. — **Helmiä** naisille (n. 20–45 v.) kodeissa kerran kuussa, Pia Willman, p. 044 050 5251, Seur. 1.1. klo 18 Willmanilla, Kielokatu 13.
Rukouspiiri ti 17–18, Teljän kirkko.

Lähetystyön piirit

Lähetystyön kuulumisia kaukomailla joka toinen ti 18–19.30, Sampolan kerhohuoneella, Puhurintie 10, ti 15.1. klo 18: Lähetysten haasteista Israelissa, rovasti Eero Kavasto — **Ketjun kokooajat**, kansainvälisen diakonian ja lähetystyön kokoontuminen joka toinen ke 13–14.30, Eteläpuisto 10 A, 4. krs. ke 16.1. klo 13: Lähetysten haasteista Israelissa, rovasti Eero Kavasto — **Kylvä-piiri** seurakuntakeskus, 4. krs, 15–16.30, seur. 19.1. — **Käden taidot käyttöön -ryhmä** Väinölin kirkolla ma klo 17. Tied. Eeva Nurmenniemi p. 0400 309 797

Diakoniapiirit

Väinölin kirkolla joka toinen to 13. Piirin ohjelman kuuluu hartaus laulua, mukavaa yhdessäoloa kahvikupposen äärellä ja keskustelua päivän aiheesta, seuraava kerta 10.1. — **Teljän kirkolla** joka toinen ma 13, seuraavat kerrat 14.1., 28.1. — **Diakoniaompeleuseura — Tuunausryhmä** kokoontuu joka toinen ma 18.30, 7.1. Piirjo Paukkunen. **Seurakuntakeskus**, Eteläpuisto 10 A, 4. krs. Tule mukaan ideoimaan ja tuomaan vanhasta uutta. Keräämme varoja Nepalissa tehtävään työhön Suomen Lähetysseuran kautta. — **Pinomäen koulu** joka toinen to 13 seur. 17.1., Sinikka Orjala.

Päiväpiirit

1-3 joulun Tähti, Puhurintie 1-3 joka toinen ti (parillinen viikko) alk. 8.1. — **400-vuotiskoti** joka toinen ma 13, seur. 14.1., Sinikka Orjala. — **Uuden-koiviston vanhustentalo**, Kasvihuoneen. 1–3. Päiväpiiri joka toinen ti 13.30, seur. 15.1. — **Keskustelupiiri Väinölin kirkolla**, ti 15.1. 12, sopii henkilöille, jotka haluavat keskustella pienryhmässä eri aiheista, Minna Salminen, puh. 0400 309 851

Nuoret

Toiminta Väinölin kirkolla, ellei toisin mainita.
Isos-/leirivastustajakouluus: parillisina to 17–18.30, jatkuu 10.1. — **Vapaan ilmaisuuden ryhmä** ke 18–20. — **Nuorten gospel-kuoro** parittomat to 17.1. alk. 17–18, tied. Hanna Salminen, p. 0400 309 860, hanna.salmi-nen@evl.fi. — **Nuorten ilta** pe 18–21. — **Keefasmessut** Teljän kirkolla: su 30.12. ja 27.1. 18.
Eeva/Janne päivästä pe 17.30 alk. Väinölin nuorisotoimistolla, käynti takapihan kautta. Voit tulla puhumaan luotettavan aikuisen kanssa itsellesi tärkeistä asioista. Voit myös soittaa ja sopia sinulle sopivamman ajan. Ota rohkeasti yhteyttä Väinölin nuorisotoimistolla, voit myös ottaa yhteyttä työntehtäviin ja sopia erilisen ajan: — Teljän nuor-

Nuoret
Piirustuskerho ti 16–17.30
Nuorten ilta kellarikirkossa to 18–20
Yökahvila Kyläsaaren vanha koulu pe 19–22.30

Perhettyö

Mahdollisuus keskusteluihin perheterapeutin kanssa, maksuton, myös iltaisin, Anne Sipilä p. 0400 309 741.

Diakonian vastaanotot

Pihlavassa ma ja pe 9–11 (pe EU-ruokajakelu) — Mäntyluodossa to 9.30–10 — Kaanaassa joka toinen ti 9.30–10, parittomat viikot.
Diakoniakirppis, Pihlatie 12 B kerhohuone, auki joka ti klo 13.30–15.

Teljän kirkko

Messu sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 10. Teljän seurakunnan joulujuhla ja kauneimmat joululaulut-messu su 23.12. 10. — To 27.12. 18.3. joulupäivän messu, Ilkka Riihimäki. — Pe 28.12. 18.4. joulupäivän messu, Janne Peltö-Piri — Su 30.12. 10 messu, Juha Väisänen, Jarkko Willman, Hanna Salminen — Ti 1.1.2013 10

messu, Silja-Maaria Kavasto, Heikki Havi — Su 6.1. 10 Loppiaisen messu, Veli-Matti Koskimaa, Jarkko Willman, Heli Lehtonen — Su 13.1. 10 Teljän seurakunnan 50 v. ja Teljän kirkon 40 v. juhla vuoden avajaismessu, Pertti Kymäläisen lähtösaarna, Noora Tapiainen, Heli Lehtonen, Hanna Salminen, Teljän Ilta-päiväkuoro ja Teljän Lapsikuoro Tuhannt sydämet — Su 20.1. 10 messu, Jarkko Willman, Ilkka Riihimäki, Hanna Salminen, ripikoulu sunnuntai — Su 20.1. 12 ripikoulu sunnuntai messu, Ilkka Riihimäki, Silja-Maaria, Hanna Salminen — Su 20.1. 14 messu, Ilkka Riihimäki, Kaisa Huhtala, Heikki Havi
Joulujuhla kotikirkolla: La 22.12. 18 Matka Seimen äärelle, lausuntatallitella Joulukirkon, selloduo Anna-Maaria ja Olli Varonen, Heli Lehtonen — Su 23.12. 9–9.50 riisipuroa tarjolla — Su 23.12. 10 Kauneimmat joululaulut-messu, Juha Väisänen, Silja-Maaria Kavasto, Hanna Salminen, Heli Lehtonen, Lapsikuoro Tuhannt sydämet, Teljän kirkkokuoro, Markku Lahtinen, trumpetti, messun jälkeen Tiernapojat ja joulukahvit.

Keefas-messu Su 30.12. 18 Keefas-messu, Janne Peltö-Piri, Katja-Maaria Vilén, Silja-Maaria Kavasto, Hanna Salminen.

Keskusteluapua

</

risopastori Janne Pelto-Piri, p. 0400 309 792, janne.pelto-
piri@evl.fi — Teljän rippikoulu- ja nuorisotyö, www.facebook.com

Tyttö- ja poikakerhot

Tyttökerhot
Luovan toiminnan ryhmä ma 16–17.30 10–14-vuotiaille, Teljän kirkko (Koivistonpuistikko 50). Tied. ja ilm. Eija Kymäläinen: eija.kymalainen@evl.fi, p. 0400 309 795. Alkaa viikolla 3. — **Tyttökerho 7–14-vuotiaille** to 16–17, Väinölin kirkko (Päikintie 1). Tyttökerhossa mm. askarrellaan, leikitään, kokkaillaan ja hiljennytään yhteiseen hartauteen. Alkaa viikolla 3. — **Pienet kokit** ti 15–17 7–9-vuotiaille tytöille, Teljän kirkko (Koivistonpuistikko 50) 12.5.; 29.1.; 12.2.; 26.2. ja 12.3.

Tiedustelut ja ilmoittautumiset tyttökerhoon ja Pieniin kokkeihin: Maija Salmijärvi maija.salmijarvi@evl.fi, 0400 309 796

Poikakerhot

Poikien salibandykerho ke 16–17.30 Väinölin koulu — **Monitoimikerho** ke 18–19.30, Väinölin kirkko — **Nikkarikerho** to 18–19.30, Väinölin kirkko — **Isä-poika säily** pe 17.30–18.30, Kaarissan koulu. Tiedustelut nuorisotyönohjaaja Vesa Saarela puh. 0400 309 794

Varhaiskasvatus

Perhekerhot on tarkoitettu äideille, isille, lastenhoitajille, isovanhemmille, kummeille ym. yhdessä lasten kanssa. Perhekerhot ovat maksuttomia. Kerhothetki koostuu yhteisestä hartaudesta, lauluista, leikeistä sekä kahvipöydän antimesta. Kerhot kokoontuvat joka viikko. Kerhossa on mukana seurakunnan lastenhoitajia sekä mahdollisia kutsuvieraita.

Perhekerho-paikat: Kalaholma ke 10.30–12.00, kerhohuone Uittomiehentie 8 b — **Harmaalinna** to 10.30–12.00, seurakuntatouk. Harmaalinna 2 — **Väinölin** ke 10.30–12.00, Väinölin kirkko, Päikintie 1 — **Uusikoivisto** ma 10.30–12 Teljän kirkko, Koivistonpuistikko 50 — **Eisvallankatu** to 10.30–11.30 Eisvallankatu 6. Perhekerhot ovat avoimia kaikille. Ei etukäteen ilmoittautumisia. Tiedustelut lapsityönohjaaja Ritva Parkkali ritva.parkkali@evl.fi, p. 0400 309 857. Perhekerhot aloittavat kevätkauden viikolla 3.

Päiväkerhot 3–6v. Pääsille Päiväkerhoissa leikitään, lauletaan, askarrellaan ja hiljennytään lasten hartauksen äärellä. Kerhot kokoontuvat 2x3t / vko. Lukuksimaksu 35 e, sisällyttynyt 50%. Kattaa mm. toiminnan ja vakuutuksen. Tiedustelut & toiveet lapsityönohjaaja Ritva Parkkali, ritva.parkkali@evl.fi, p. 0400 309 857. Päiväkerhoihin on jatkuvaa ilmoittautumista: porievl.fi/ Porin Teljän srk / varhaiskasvatus / sähkoinen lomake. **Päiväkerhoryhmiä: Eisvallankatu:** ti ja pe 13–16. A. Koski p. 045 123 0812 ja S. Yrjölä p. 0447 309 673 — **Harmaalinna:** ti ja pe 9–12. A. Koski p. 045 123 0812 ja S. Yrjölä p. 0447 309 673 — **Kalaholma:** ma ja to, sekä ti ja pe 9–12. S. Pirhonen p. 0447 309 680 — **Sampola:** ma ja to 9–12. S. Yrjölä p. 0447 309 673

Reposaari

Reposaaren kirkko

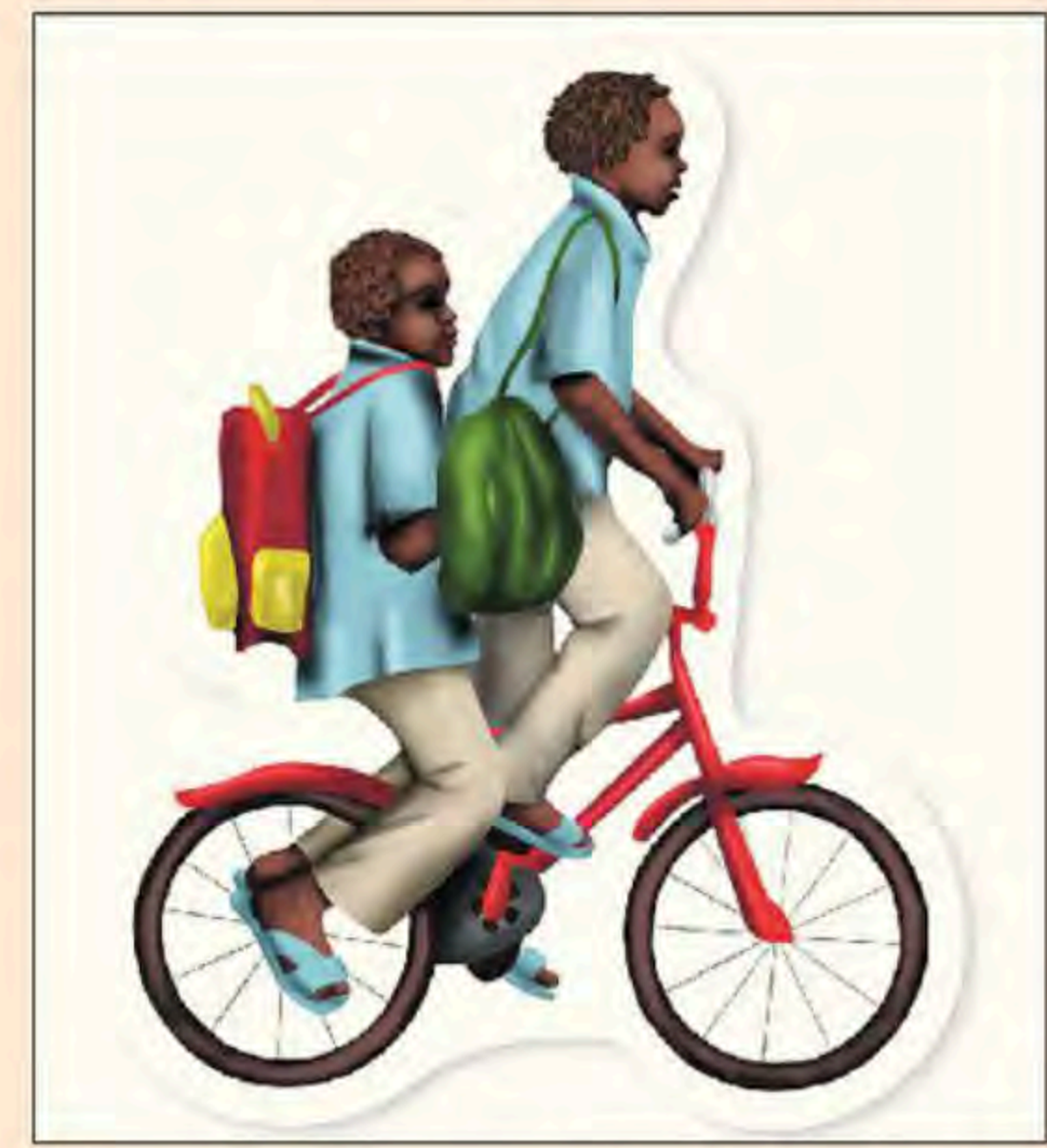
Jumalanpalvelus sunnuntaisin ja pyhäpäivisin klo 12: 23.12. Messu, Lars Pajuniemi, Pekka Tyni — Su 30.12. klo 12 messu, Lars Pajuniemi, Pekka Tyni. — Ti 1.1.2013 klo 12 Sanajumalanpalvelus, Lars Pajuniemi, Pekka Tyni. — Su 6.1. messu, Lars Pajuniemi. — Su 13.1. Sanajumalanpalvelus, Lars Pajuniemi. — Su 20.1. messu, Eeva-Liisa Virkkunen. — Su 27.1. Sanajumalanpalvelus, Heikki Nummijärvi, Lars

PORIN SEURAKUNNAT joulukuu 2012 – tammikuussa 2013

Lahjaksi lukutaitoa ja terveyttä

Suomen Lähetysseuran joulukeräys ohjataan tänä vuonna Aasian lasten lukutaidon edistämiseksi. Varoilla tuetaan lukutaitoluokkia, opettajien koulutusta,

kielentutkimusta ja kirjallisuuden tuottamista sekä vaikutustyötä vähemmistökielten huomioimiseksi lasten koulutuksessa. Koulutus on tehokas keino katkaista köyhyyden

Polkupyörän voi hankkia kehityksmaän koululaiselle 38 eurolla Kirkon ulkomaanavun kautta.

kiele. Se tarjoaa lapselle mahdollisuuden vaikuttaa omaan elämäänsä. Tavoitteena on, että jokainen lapsi oppisi lukemaan omalla kielellään. Lisäksi Suomen Lähetysseuralle voi lahjoittaa esimerkiksi lähettämällä tekstiviestin JOULU (5 euroa) tai JOULU (10 euroa) numeroon 16155, soitamalla p. 0600 11315 (5e + pvm) tai netissä www.kau-neimmatjoululaulut.fi.

Kirkon Ulkomaanavun adventtikeräyksellä muistetaan erityisesti orvoiksi jääneitä lapsia, jotka joutuvat elämään tämänkin joulun ilman vanhemman turvaa.

Keräysvaroin koulutetaan opettajia, kättilöitä sekä kyläläisiä vapaaehtoisiksi tukihenkilöiksi toimimaan orpolasten tukena sekä jakamaan terveysvalistusta HI-viruksen leviämisen ehkäisystä. Vanhemmat lapset saavat ammattikoulutusta, jotta he

saavat keinon hankkia elannon itselleen ja pikkusisaruksilleen. Adventtikeräykseen voi osallistua lähettämällä tekstiviestin "APU" numeroon 16 499 (10 euroa) tai netissä www.kau-neimmatjoululaulut.fi.

Merimieskirkon joulukeräyksellä kasvatetaan tekstiviestillä maailman pisin virtuaalista villasukkaa. Sukkaa voi kasvattaa eurolla kerrallaan. Lisätietoja löytyy osoitteesta lahjassukka.fi.

Myös muita kristillisten järjestöjen joulukeräyksiä on paljon. Tarkenna tietoa saat kunkin tahon omilta internetsivuilta. **raamattulahja.fi** **sansa.fi** **sekl.fi** **sley.fi** **kylvaja.fi**

lan päätteeksi ehtoollinen. — **WoiMaTiilassa**, Antinkatu 14 **CafePaussi** pe 18.1. 18.30–20. "Näenks mää peilist itteni? – media luo omia totuuksia", alustus, keskustelu, musiikkia, tarjoilua. — **Kohtaamispaikka** Noormarkun srk.talo su 13.1. 17 "Yksi nimi ylitse muiden", Rampe Törmälehto, Kari Penttinen, musiikki Rampe ja houseband, ehtoollinen, lapsille pyhäkoulu, kahvi/teetarjoilu. — **Jumalanpalvelus** ti 1.1. 11 Länsi-Porin kirkossa, saarna Pekka Jokiranta, liturgia Jussi Kärmälä, kirkkokahvit ja seurat, mukana Liisi Jokiranta ja Antti Kiviranta.

Porin Seudun Kristilliset eläkeläiset ti 8.1.2013 ja 22.1. 12.30 seurakuntakeskuksessa, Itäpuisto 14, 2. krs.

Rauhanyhdistys, Louhentie 4. Su 23.12. ja 26.12. ja su 30.12. 16 seurat — Ti 1.1.2013 ja su 6.1. 16 seurat — Ti 8.1. 13 kinkit — Ke 9.1. 18.30 ompeluseurat — La 12.1. 18.30 keskusteluja — Su 13.1. 16 seurat, vierailevat puhujat — Ke 16.1. 18.30 kotiompeluseurat, keskusteluja — La 19.1. 18 myyjäiset — Su 20.1. 13 pyhäkoulu ja seurat — Ke 23.1. 18.30 ompeluseurat — To 24.1. 18.30 torstaiherho — La 26.1. 19 kotiseurat — Su 27.1. 16 seurat.

Siioninvirseurast seurakuntakeskuksessa, 1. kerros, joka toinen To 19, kevätkausi alkaa 17.1. — Loppipäisseurat 6.1. Länsi-Porin kirkossa, klo 10 messun jälkeen kahvi ja seurat

Keskusteluapua myös joulunaikaan

Holy Eucharist Mikonkatu 8 Church in Pori with the Anglican Church in Finland Holy Eucharist at Mikonkatu 8 Sundays at 12.30 next 23.12. and 25.12.

Kristilliset yhdistykset

Esikoislestadiolaiset, Koivistonpuistikko 53: Su 23.12. 19 ja ti 25.12. 18 Kuuntelu Jellivaarasta — Ke 26.12. Tapaninpäivä, klo 13 ja 19 Kuuntelu Jellivaarasta, välillä klo 15 lasten seurat ja joulupuuro. — To 27.12. 13 Kuuntelu Jellivaarasta — Su 30.12. 15 Seurat — Ma 31.12. 20 Uudenvuodenaton seurat — Ti 1.1.2013 15 Uudenvuodenpäivä, seurat — Pe 4.1. 18 Loppipäisseurat rukoushuoneella — La 5.1. 12 ja 17 Seurat Teljän kirkossa. Seurojen jälkeen nuortenilta — Su 6.1. 10 Loppipäinen, jumalanpalvelus ja HPE Teljän kirkossa. Seurat klo 12 ja 17. — Su 13.1. 15 Seurat — Su 20.1. 15 Seurat — Su 27.1. 15 Seurat.

Evangeliumiyhdistys, Varvink. 3: Jumalanpalvelus Su 17, pyhäkoulu lapsille, kirkkokahvi kaikille. su 23.12. klo 17, Markku Sumiala, Juhana Tarvainen, 30.12. Juhana Tarvainen.

Israel-tiö ry seurakuntakeskuksessa su 13.1. klo 16, Esa ja Pirkko Keuru

Kansanlahetus lähetyskoti, srk.keskus, 5.krs: Joka toinen ma 16.30 alkaen 21.1. Epin piri, Raamatun äärellä Arja Lehmijoen johdolla — Ma 7.1. alk. 18.45 Startti-raamattupiiri — Tavallinen raamattupiiri to 17.1. alk. 17.30 — **Muualla Porissa** Uuden vuoden aatolta ma 31.12. 19, Keski-Porin kirkko, Liisi ja Pekka Jokiranta, Pirkko Heikkilä, nuoren todistus Atte Vallinen, juonto Heikki Nummijärvi, musiikki kanttori Guido Kriik, laulu Heikki Wiro, Lukkarinkoulun pojat. Il-

Perheasiain neuvottelukeskus tarjoaa luottamuksellista keskusteluapua parisuhteeseen liittyvissä kysymyksissä, perhe-elämän vaikeuksissa ja ihmissuhdeongelmissa. Neuvotteluun voi tulla yksin, kaksin tai tarpeen mukaan myös perheen kanssa. Perheasiain neuvottelukeskusten palvelut ovat kaikille avoimia, kirkkoon kuuluvalle ne ovat maksuttomia. Ajan voi varata puhelimesta 0400 309 785, jossa perhe-neuvoajat vuorollaan päivystävät arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 10–11.

Perheasiain neuvottelukeskus tarjoaa luottamuksellista keskusteluapua parisuhteeseen liittyvissä kysymyksissä, perhe-elämän vaikeuksissa ja ihmissuhdeongelmissa. Neuvotteluun voi tulla yksin, kaksin tai tarpeen mukaan myös perheen kanssa. Perheasiain neuvottelukeskusten palvelut ovat kaikille avoimia, kirkkoon kuuluvalle ne ovat maksuttomia. Ajan voi varata puhelimesta 0400 309 785, jossa perhe-neuvoajat vuorollaan päivystävät arkipäivisin maanantaista perjantaihin klo 10–11.

Vihtori, Onni ja Joel tutkivat Lapsen omaa talvikirjaa lumisen metsän keskellä. Luonto kiinnostaa poikia ja kirjan havainnointitehtävät suuntasivat tarkkaavaisuuden annettuihin aiheisiin pitkäksi aikaa.

Lapsen oma talvikirja

Pikkupojat testasivat luontokirjan oppeja lumisessa metsässä.

Tietokirjailija, biologi Suvi Vehmasen kirjoittama ja Laila Nevakiven kuvittama syksyn uutuskirja on mielenkiintoinen sekoi-

tus satua ja totta. **Lapsen oma talvikirja** on harvinaisen poikkeus luontokirjojen joukossa keskittyessään nimensä mukaisesti talveen. Kirja kuvailee eläinten valmistautumista talven varalle ja kertoo, mitä talvisessa luonnossa, lumen suojissa tapahtuu. Joka aukeamalla on nimetty muutamia kasveja tai eläimiä, joita kysyeisten sivujen teksteissä käytetään. Piirroksuvat ovat selkeitä ja kauniita.

Kirja on kirjoitettu sadun muotoon. Päähenkilöinä talvisessa metsässä seikkaillevat haltijat, mukana vilahtavat myös noidat ja peikot. Eläintietokirjoihin totuttunut testiryhmä ei poiminut tarinoista kaikkia mukaan ujutettuja faktoja. **Lapsen oma talvikirja** soveltuu tavallises-

ta tietokirjaa paremmin yhdessä ääneen luettavaksi. Pitkien ja paikoin monimutkaisten lauserakenteiden takia kirjan tutkiminen edellytti aikuista lukijaa. Hyvä niin, sillä tästä lapsen omasta kirjasta löytyi uutta tietoa aikuisellekin lukijalle.

Taru ja tosi käsikädessä

Kirjan loppupuolella on talven viikkokalenteri. Kalenteri yhdistää vanhoja suomalaisia uskomuksia ja kansanperinnettä asiaankuuluviin ajankohtiin. Jokaiselle talviyöille on myös oma tehtävänsä.

Onni, 6. Joel, 6. ja Vihtori, 7. tekevät retken lumiseen metsään tarkoituksenaan etsiä jälkiä sekä mitata suurin löydetty jälki. Tehtävänä on suuntaa tarkat katseet maahan ja uudesta lumesta löytyä hiiren, punan, koiran ja ihmisen jälkiä. Suurinta jälkeä mittailtiin huolellisesti kämmenellä.

Lapsen omassa talvikirjassa esitellyt erilaiset käpysyönökset olivat myös etsinnässä. Pojat oppivat kir-

jan kuvien avulla helposti tunnistamaan erilaiset kuusen käpyjen "jäänteet" ja sen perusteella päättämään ruokailjan. Valitettavasti oppia pääsi testaamaan vain kirjan kuvista, sillä metsästä ei käpyä löytynyt. Onni, Joel ja Vihtori löysivät myös monia koloja, jotka he tulkit-sivat eläinten hylätyiksi tai asutuiksi onkaloiksi. Ja löytyiä polulta lopulta myös tyrannosauruksen jalanjälkikin. Lapsen ajatusmaailmassa tosi ja taru kulkivat käsikädessä. Samalla asenteella laadittu kirja tarjoaa lapselle virikkeitä luonnon tutkimiseen eikä liene vahingollista, vaikka pienet lukijat olisivat näkevinään peikkoja tai haltijoitakin.

MARI AHVENJÄRVI

Lapsen oma talvikirja on porilaisen Suvi Vehmasen viides luonnosta kertova sadunomainen tietokirja. Kuvitus Laila Nevakiven. Tekijät saivat vuoden 2012 Tietopöytä-palkinnon, joka on Suomen tietokirjailijain ry:n lasten ja nuorten tietokirjapalkinto.

Lapsille

Perhehartauksia ja enkelikirkkoja

Jouluaattona 24. 12. on Porissa toistakymmentä kirkkohetkeä. Erityisesti lapsia ajatellen on päivällä kolme lyhyttä tilaisuutta. Lapsiperheiden aattohartaudet: Metsäkappeli klo 12, pappi Pirjo Tiira

ja kanttori Jouni Maunula.

Keski-Porin kirkko klo 12.30, pappi Laura Koukkari, musiikkiluokkien kuoro Synkooppi Vuokko Järvenpään johdolla sekä urkuri Juhani Romppanen ja kanttori Päivi Holkkio.

Väinölin kirkko klo 13 "Seimen äärellä"-hetki, mukana nuorisotyönohjaaja Eija Kymäläinen, kanttori Heli Lehtonen ja pappi Katja-Maria Vilén.

Enkelikirkot 28.12.

Keski-Porin enkelikirkon lapset tulevat joulussa sakastista kirkkosalin.

Enkelikirkot kuuluvat 4. joulupäivän eli ns. viattomien lasten päivän viettoon. Enkelikirkkoissa on kynttiläkulkue, tuttuja virsiä, musiikkia ja iltarukous. Enkeliksi puetaan lapset kiertävät kynttilöineen hämärässä kirkossa.

Viattomien lasten päivän raamattullinen aihe on Betlehemin lastensurma ja pyhän perheen pako Egyptiin.

Enkelikirkkojen järjestelyistä vastaavat pääosin Mannerheimin lastensuojeluliiton paikallisosastot. Porissa enkelikirkkoja on pidetty kohta 30 vuotta, joillakin paikkakunnilla pitempäänkin.

Porissa on tänä vuonna neljä enkelikirkkoa: Keski-Porin, Noormarkun ja Ruosniemen kirkkoissa klo 18 sekä Pihlavan kirkossa klo 18.30.

Joulu jokaisella

VÄRITÄ KUVA

Joulun ilosanoma on Jeesus-lapsen syntymä. Tähti näyttää tien Jeesus-lapsen seimelle.

Piirroksia ja tehtävät: Taina Lehto

Joulua vietetään eri puolilla maailmaa. Joulun sanoma on sama kylmän talven keskellä, aavikon kuumuudessa tai palmujen alla. Joulua ei lopu siihen, kun joululahjat on avattu. Siitä se vasta oikeasti alkaakin.

hyvä kysymys

Miten kirkon kelloja soitetaan?

Monissa kirkkoissa kelloja soitetaan tänä päivänä modernisti nappia painamalla. Porin seistemästä seurakunnasta löytyy kuitenkin vielä kirkkoja, joissa kelloja soitetaan pe-

Piirros Tuuli Seppälä

rinteisesti naruista vetämällä. Vastaajana Ahlaisten seurakunnan talonmies-vahimestari Kirs-Maria Mäkinen.

Täytyykö kellojen soittamista varten kiivetä kellotorniin ja onko soittaminen raskasta?

— Ahlaissa kellojen narut on vedetty kellotornin alaosaan, joten kellojen soittamista varten ei tarvitse kiivetä torniin. Ainakaan minun mielestäni soittaminen ei ole raskasta.

Miten usein kellot soivat ennen jumalanpalvelusta?

— Ahlaissa jumalanpalvelukset pidetään sunnuntaisin kello 10. Tuolloin kelloja soitetaan määrätin ajoihin. Kello 9 soitetaan isoa

VAULA TOIVANEN

Porin joulukirkkot

Jouluaaton hartaudet ja yökirkkot 24.12.

Käppärän iso kappeli klo 14, Jari Suvila, Sami Nieminen
Metsäkappeli klo 14, Pirjo Tiira, Jouni Maunula
Reposaaren kirkko klo 14, Lars Pajuniemi, Pekka Tyni
Ruosniemen kirkko klo 14.30, Pirjo Heikkilä, Pekka Aalto, Kaisu Rantanen, laulu, Päivi Holkko
Noormarkun kirkko klo 15, Samu Repo, Markku Lahti
Lassilan kirkko klo 15, Kari Penttinen, Heikki Lipasti
Diakonialaitoksen Martintalo klo 15, Juha Väisänen, Heli Lehtonen
Keski-Porin kirkko klo 16, Tuija Kruus, Tapio Hietalahti, Anita Salmi, viulu, Juhani Romppanen
Pormestarinluodon seurakuntakoti klo 13 jouluaaton hartaus, Irma Kiviniemi, Guido Kriik
Länsi-Porin kirkko klo 16, Tanja Häkkinen, Sakari Salminen
Teljän kirkko klo 16, Kaisa Huhtala, Heikki Havi
Pihlavan kirkko klo 16, Heimo Hietanen, Eeva Lindholm
Ahlaisten kirkko klo 16, Lars Pajuniemi, Hanneli Grönlund
Reposaaren kirkko klo 16, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyni
Kerhohuoneet: Maanmittarinkatu 9 klo 10, Anja Aalto ja Tipurinkatu 20 vanhustentalo klo 10.30, Pirjo Heikkilä, Eeva Lindholm

Lapsiperheiden aattohartaudet

Metsäkappeli klo 12, Pirjo Tiira, Jouni Maunula
Keski-Porin kirkko klo 12.30, Laura Koukkari, musiikki-
luokkien kuoro Synkooppi, joht. Vuokko Järvenpää, Juhani Romppanen, Päivi Holkko
Väinölän kirkko klo 13 "Seimen äärellä", Eija Kymäläinen, Heli Lehtonen, Katja-Maria Vilén

Julbön, ruotsinkielinen aattohartaus

Noormarkun kirkko klo 13, Lukas Brenner, Alpo ja Kari Penttinen, Kristiina Huhtanen
Keski-Porin kirkko klo 14.30, Tapio Hietalahti, Juhani Romppanen

Jouluyö

Metsäkappeli klo 21, musiikillinen yökirkko, Pirjo Tiira, Sonja Lindén, Sami Nieminen
Keski-Porin kirkko klo 22, jouluyön musiikkia, Vox Humana, Cantores Vesper, Guido Kriik
Teljän kirkko klo 22, jouluyön messu, Ilkka Riihimäki, Janne Peltö-Piri, Minna Salminen, Juha Nikkanen, laulu
Pihlavan kirkko klo 22, yökirkko, Hannu Dietrich, Jouni Maunula
Länsi-Porin kirkko klo 23, yömessu, Reija Nordström, Tanja Häkkinen, Sakari Salminen, Sinikka Hännikkälä, Elisa Nordström
Noormarkun kirkko klo 23, yökirkko, Raimo Törmälehto saarna, Samu Repo, Markku Lahti, Karoliina Ylitalo laulu

Joulukirkkot 25.12.

Ahlaisten kirkko klo 7, Lars Pajuniemi, Hanneli Grönlund
Keski-Porin kirkko klo 8, Osmo Kauppinen, Katri Tuominen, trumpetti, Juhani Romppanen
Teljän kirkko klo 8, Jarkko Willman, Noora Tapiainen, Heli Lehtonen, Teljän Iltapäiväkuoro
Pihlavan kirkko klo 8, Heimo Hietanen, Jouni Maunula, Pihlavan kirkkokuoro
Noormarkun kirkko klo 8, Kari Penttinen, Markku Lahti
Lassilan kirkko klo 8, Samu Repo, Heikki Lipasti
Reposaaren kirkko klo 8, Eeva-Liisa Virkkunen, Pekka Tyni
Länsi-Porin kirkko klo 8, Jussi Kärmeranta, Leelo Lipping, kirkkokuoro
Ruosniemen kirkko klo 9, Tapio Hietalahti, Ruosniemen seurakuntakuoro, Päivi Holkko
Väinölän kirkko klo 9, Silja-Maaria Kavasto, Heikki Havi
Metsäkappeli klo 10, Heimo Hietanen, Jouni Maunula, Pihlavan kirkkokuoro
Lattomerén kirkko klo 10, Jussi Kärmeranta, Leelo Lipping
Preiviikin kirkko klo 12, Jussi Kärmeranta, Leelo Lipping
Mäntyluodon seurakuntakoti klo 12, Hannu Dietrich, Eeva Lindholm

Joulupäivän tilaisuuksia

Yyterin Kylpylähotelli klo 10 jouluhartaus, Hannu Dietrich, Eeva Lindholm
Seurakuntakeskus klo 14, joulupäivän juhla, Marja-Leena Silvan, Pirkko Heikkilä, Ilkka Liuskallio
Etelärannan lintutorni klo 15, lintuväen jouluhartaus, Pirjo ja Hannes Tiira

Tapaninpäivä 26.12.

Keski-Porin kirkko klo 10 messu, Laura Koukkari, Eeva-Liisa Virkkunen, Keski-Porin kirkkokuoro, Guido Kriik, kirkkokahvi pienryhmätyö
Teljän kirkko klo 10 messu, Taina Saine, Kaisa Huhtala, Hanna Salminen
Länsi-Porin kirkko klo 10 messu, Elina Kaunisto, Leelo Lipping
Noormarkun kirkko klo 10 messu, Samu Repo, Markku Lahti, Sari Savunen, laulu
Pihlavan kirkko klo 10 sanajumalanpalvelus, Anne Sippola, Eeva Lindholm
Ahlaisten kirkko klo 10 sanajumalanpalvelus, Lars Pajuniemi, Hanneli Grönlund
Reposaaren kirkko klo 12 sanajumalanpalvelus, Lars Pajuniemi, Pekka Tyni

Mass in English

Mikonkatu 8, December 23th 12.30pm, Tapio Hietalahti — December 25th 12.30pm, Tapio Hietalahti.

Kuvitus Tuuli Seppälä

Rauhallista joulua ja siunausta uudelle vuodelle

Porin ev.lut. seurakuntayhtymä

Ahlaisten seurakunta
Keski-Porin seurakunta

Länsi-Porin seurakunta
Noormarkun seurakunta

Pihlavan seurakunta
Porin Teljän seurakunta

Reposaaren seurakunta